PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XI ТРАВЕНЬ — MAY, 1970 ЧИСЛО 5

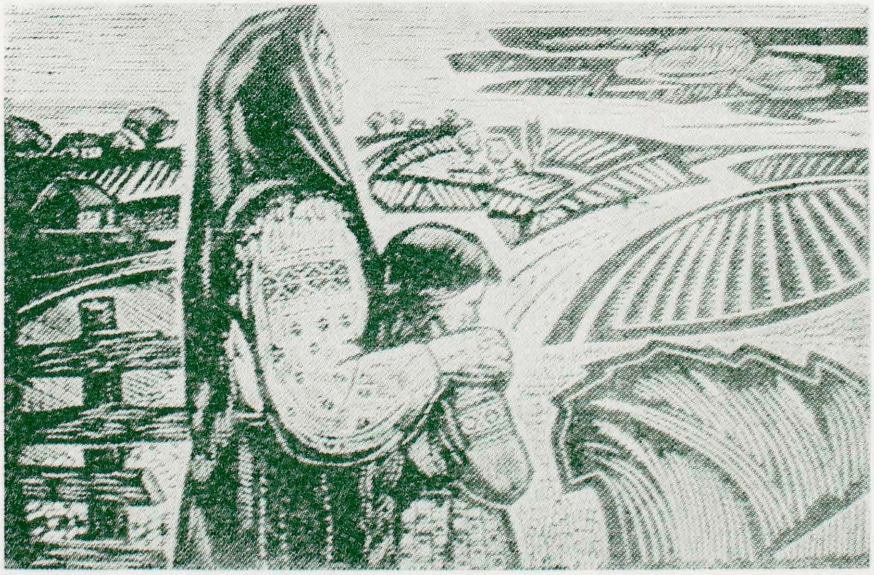

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XI — ТРАВЕНЬ, 1970 — Ч. 5

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 5 — MAY, 1970 — VOL. XI

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

НА ОБКЛАДИНЦІ: Ф. Загороднюк „Рідна мати моя", ілюстрація до пісні поета Андрія Малишка, який помер 17 лютого 1970 р. в Києві.

Ігор Качуровський (Радіо Свобода) між іншим висловився так: ...„Пісня про рушничок", музика Платона Майороди, сьогодні є одною з найпопулярніших пісень скрізь, де тільки живуть українці. До цієї популярности прислужився найбільше сам зміст пісні: чейже тисячі й тисячі українських матерів проводжали своїх синів у Сибір і на фронт, у гітлерівську неволю і на цілинні землі.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

А. Малишко — Рідна мати моя...	1
Материнство в наших часах	1
Наради президії КВОР	2
Ярослава Кіналь — Народне мистецтво свідчить про культуру народу	3
А. Малишко — Материнська	4
Інж. К. Мурашко — Подвійний ювілей Н. Онацької	5
О. Бринь — З рою думок навколо „Ярославни"	6
Н. Л. Когуська — Наші молоді таланти	7
Ірина Шох — У незнану дорогу	8
Б. Бойко — Мій подарунок	9
Л. Мосендз — „Як же розлучитися з ним?"	10
Н. Кібець — Головні історичні місця карпатського краю	12
В. Стецюра — Коли у мами немає часу	14
D. Kozey — The Development of Ukrainian Classical Music	15
К. Мурашко — Величаве Свято на честь Св. Ольги — Руси - України	17
Відділ для дітей	19
Громадська і родинна хроніка	20
Річні звіти відділів	27
І. Вахна — Українська вишивка	31
Домашне господарство	32
Пам'яти найдорожчих	33
При праці для „Променя"	34

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВИБРАНІ ТВОРИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — Видання КУК англомовне	$7.50
УКРАЇНЦІ В КАНАДІ — О. Войценко (англомовне)	$7.50
50-річчя ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ — Др. Г. Яніївська	$0.75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (укр. народні вишивки і взори)	$4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКР. ВИШИВОК — С. Стечишин	$1.75
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — Митрополит Іларіон	$0.50
Я ВЕРНУСЯ — О. Крамар	$0.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — Р. Ґаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКР. МОВИ — Митрополит Іларіон	$0.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТИ Л. УКРАЇНКИ — Н. Когуська	$0.20
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — М. Пастернакова	$3.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$2.50
— в м'якій оправі	$1.50
ПРОГРАМА НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ	$1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ПРОГРАМА НА СВЯТО КНИЖКИ	$1.00
НАУЧКА — С. Пауш	$1.50

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

620 Spadina Ave.

Toronto 179, Ont.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XI, ТРАВЕНЬ, 1970 Ч. 5

МАТЕРИНСТВО В НАШИХ ЧАСАХ

Материнство. Воно оспіване поетами, піднесене суспільством, огріте ласкою і теплою усмішкою. А проте про нього сьогодні не легко говорити. Про нього не можна говорити без болю в серці і про нього не можна говорити без радощів у серці. Залежить від того, яку риску, чи яку частинку з життя матері ми хотіли б оглянути, зрозуміти, відчути.

Коли повернемо наш зір до тієї мами, що тримає на руках немовля, до матері, якої серце сповнене ніжної любові до безпомічної істоти, то це буде соняшний, огрітий теплом весни й осяяний щастям образ. Це ж та мама, перед якою щойно відкриваються дороги її великих обов'язків і великих завдань: виховати людину.

Та от ми зупинимось перед образом матері, в якої доростають діти. Тут уже фактичного образу годі дати, тут ми поринемо в абстрактний світ почуттів, ситуацій і проблем. В серці цієї матері також повно любові до дітей, до синів, до дочок, за яких мама бажає нагороди, що зветься „бути гордою за своїх дітей", за їх успіхи в науці, за їх поведінку, за їх вчинки кожноденні, за їх щирість, відвертість, за їх близькість з батьками. Але як часто поруч того всього серце матері сповнене журою, страхом, сумнівами за своїх добрих а то й найкращих дітей.

Чому? — спитаєте. Адже це найкращі, найдбайливіші матері. Вони ж вкладали цілу свою душу, ввесь хист плянового виховання, вони далі клопочуться дітьми, дають їм освіту, родинне тепло, увагу. В чому лежить страх, чому така непевність?!!

Непевність, бо живемо в добі наркоманії, якої жертвою падають різні діти, найкращі і найгірші. Отрута, моральна і фізична, яка наче буревій налетіла на молоду ґенерацію і не лише якогось одного народу, чи групи, але цілого людства. Преса кожного дня приносить події, від яких стає жаско: заживання одурманюючих наркотиків, бунти студентів, демонстрації, поява гіпісів — довговолосих хлопців і брудних дівчат на вулицях великих міст, психічні недуги, галюцинації, грабунки, вбивства.

І серед того світу живуть наші діти. Бо хіба ж оті з отупілим вже поглядом, запаморочені отрутою не мають десь батька-матері? Між тими, що сидять гуртами під парканами, обшарпаними, є діти порядних родин, з культурних домів, а проте... Теорія метод виховання заломлюється, втрачає своє значення. Дім стає безсилий. Розумна мати свідома сучасного стану життя дітей, тому хмарка журі непокоїть її серце...

Пригадується історія уведення свята День Матері. Цього року сповняється йому шість десятків років, як постало воно в Америці. Це свято стратило свій зміст, стало трафаретним і перетворилось у комерційну рекляму збуту товарів. Крамниці заповнились закликами на дорогі подарунки, але не подарунків чекають від своїх дітей сучасні матері. Найдорожчий подарунок це серце дитини та її вірність родинним традиціям. І не самі тільки діти винні, що живуть в такій добі. Розумні матері цього свідомі.

Скаржиться сусідка своїй приятельці, що її доростаючі діти бояться привести до свого дому своїх товаришів, бо ці товариші „не пасують" до атмосфери їхнього дому. А діти? Во-

Андрій Малишко

РІДНА МАТИ МОЯ...

Рідна мати моя, ти ночей не доспала,
І водила мене у поля край села,
І в дорогу далеку ти мене проводжала,
І рушник вишиваний на щастя дала.

І в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала,
І рушник вишиваний на щастя, на долю дала.

Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї,
І твоя назрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші твої.

І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка,
І засмучені очі хороші, блакитні твої.

Я візьму той рушник, простелю, наче долю,
В тихім шелесті трав, в щебетанні дібров.
І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
І дитинство, й розлука, і вірна любов.

І на тім рушничкові оживе все знайоме до болю:
І дитинство, й розлука, й твоя материнська
любов.

Нарада Президії Координаційної Виховно-Осівтньої Ради Канади (КВОР) з представницями жіночих організацій Канади

Дня 16-го березня 1970 р. Президія КВОР запросила представниць жіночих організацій в Канаді на нараду в справі координації виховних дій жіночих організацій. У нараді взяли участь мґр. Зенон Зелений — голова КВОР, д-р Богдан Стебельський — член Президії КВОР, пані М. Завадівська, М. Мудрик (ЛУКЖ), Марія Солонинка, Ольга Заверуха й Марія Шкамбара (ОЖ ЛВУ), Леся Хороша-Ґреґорі і д-р Ганна Янішевська (СУК), Євгенія Янківська (СФУЖО), Богданна Гнатиків, Нуся Пенцак (Рада Дошкілля).

Учасники, заслухавши коротких доповідів на теми: Координація виховної дії у загальному (д-р Б. Стебельський), Практичне погодження виховних дій (З. Зелений) і Програми для світличок, садків та дошкільних кляс (Б. Гнатиків), і провівши над ними ділову дискусію, постановили:

1. а) створити при КВОР — **Комісію для розбудови дошкільного виховання,** до якої, як члени ввійшли: від ЛУКЖ, М. Завадівська, від ОЖ ЛВУ М. Шкамбара, від ОУК Я. Зорич і від СУК Віра Шевчук.

б) Паралельно з тим схвалено встановити пост організаційної референтки дошкілля, по одній із кожної провінції, де живуть українці, з метою організувати світлички, садки і дошкільні кляси там, де є для цього можливості. В місцевостях з невеликим числом укр. родин започаткувати творення т. зв. ВИЗОВНИХ ПУНКТІВ. Діти кількох родин збираються на садкові зайняття по черзі у домах своїх родичів, а матері на зміну виконують ролю виховниць. Вони будуть забезпечені потрібними вих. матеріялами.

в) у порозумінні з Суспільною Службою відкрити в більших осередках **виховні порадні** для родичів, відновити **виховну сторінку** в пресі, а для молодих матерей організувати **виховні семінарі.** Для родичів виготовляти короткі матеріяли з виховним змістом на летючках, які слід роздавати їм в організаціях, а в неділі і свято під церквами.

г) створити окрему **комісію із завданням слідкувати за дитячою совітською літературою** і поручати виховницям до вжитку те, що на думку комісії буде сприйнятливе і корисне. На членів комісії зголосились добровільно: М. Завадівська, Нуся Пенцак і д-р Б. Стебельський. Останнього обрано головою.

ґ) не творити окремих кляс чи відділів для іншомовних дітей, але виховувати їх разом із україномовними дітьми. Батьки таких дітей є обов'язані — перед вписом їх до дошкілля — забезпечити своїх дітей основним українським словником,

д) у порозумінні з проводами молодечих організацій і Суспільною Службою відкрити стаціонарний курс секретарок і машиністок, брак яких дошкульно відчувається.

Для Координації виховних дій з іншими установами постановлено,

а) затіснити їх з нашими церквами й просити оо. парохів про голосніше слово із амбон для заохоти родичів посилати дітей до світличок, садків і дошкільних кляс,

б) затіснити взаємини з Шк. радами і КЦУШР, які дбають про програми, посібники і вишкіл,

в) з молодечими організаціями, бо перед дитиною, по закінченні дошкілля, відкривається питання новацтва, яке заздалегідь треба обговорити з проводами молодіжних організацій,

г) з мистецькими об'єднаннями, які є дітям помічні при розгортанні їх мистецьких здібностей, при оформленні дитячої літератури і влаштовуванні високоякісних дитячих мистецьких імпрез,

ґ) з ОПДЛ, якому треба суґерувати відповідну тематику дитячої літератури і якому слід допомогти видати дитячу хрестоматію.

д) із Суспільною Службою для організування дитячих клюбів і клюбів для молоді, зокрема

ни мусять жити серед інших — в школі, в соціяльнім житті і „бути такі самі, як інші". Зачароване коло.

Крім того в нас, українських матерів є наш світ, рідний, з рідною мовою, з рідним оточенням. Дорогий він нам. В нім є свій чар, своя приваба, свій зміст, в нім є наше власне материнство. І кому вдається проносити його крізь горнило життя та не разгублюватися на чужих дорогах, той дуже щасливий.

І так хочеться з нагоди свята Дня Матері побажати тій вірній українській матері вихованиці прямувати тими ясними щасливими дорогами поруч своїх дітей та й щоб вони, діти, могли в майбутньому радіти багатством рідного світу.

Народнє мистецтво свідчить про культуру народу

Наше жіноцтво багато вишиває. Жіночі товариства улаштовують вишивані вечерниці, де прибрані вишивкою сукні одержують нагороди і де не лиш вишивка, але її примінення та стиль сукні мають значення. Також на нашому ринку є маси взорів, кращих і поганіших і вишивання так, як і писанка пішло в масівку. Вишивка перемінилась на вибійку, яку витворила якась кампанія і нею прикрашує настільники та фіранки до вікон, вишивкою згл. вишивковим орнаментом прикрашують фаянс (гіршого рода порцеляну, часом порцеляну) і це називають українською керамікою. Це дійшло до таких розмірів, що замість зискати собі ім'я культурного народу з мистецькою минувшиною — ми можемо це ім'я поволі затратити, бо з малими виїмками Україна не продукує високоякісного мистецтва, а еміґрація продукує дешевого смаку різні подарунки, т. зв. „артіфакси" на вартості, яких розуміється велика частина американського та канадійського громадянства (бо індустрійне мистецтво, як кераміку, вибійку, батік, ткацтво — навчають в школах різного ступеня).

Це дуже гарно, що українка вишиває. Піддержуймо це мистецтво, улаштовуймо курси для молодих жінок, конкурси і покази. Це є чудово, що є одиниці, які цим займаються і йдуть в глибину справи — видобуваючи старі взори не лиш хрестикові і низом, але вирізування та підризникове вишивання з 17 і 18 ст. (цим займалась пок. Ненадкевич). Це, що тепер творить українське село на Україні є один жах. „Рожі" — витяганою іглою, квіти з пластичної губки, дерев'яні яйця на патичках, орли і т. п. Застановляються, чи це явище є припадкове, чи умисно запляноване з метою, щоб знищити українське народнє мистецтво. Бо там немає доброго полотна, ниток, волічки, селяни не мають овець, щоб могли самі собі напрясти, а на присадобних участках плекають радше картоплю, ярину й ягоди, чим лен і коноплі, бо все таки час від часу в кооперативі дістануть якогось перкалю на спідниці і блюзки. Немає народньої ноші, хіба що є ще по скринях стара. А мали ми зразки чудового народнього вбрання, наша жінка пряла чудові полотна і тканини. Все спримітизоване і збезчещене.

Український відділ на виставці в Провінційнім музеї і Архіві Албєрти (державнім). Перших дві суконки, до яких пристосовано українську вишивку, інші далі українські національні костюми. Це фото спеціяльно прислав до журнала п. Михайло Сороські, фотограф.

Що ж залишається нам тут в діяспорі? Плекати зразки старої культури, збирати по музеях, виставляти. Але це ще не все, що ми могли б робити. Треба б робити студійні групи, які подрібно обробляли б мистецтво вишивання даного району, чи даного способу, як от вирізування, чи підризникове мистецтво, щоб вчитися щось нового, що вже занепало і є лиш музейною спадщиною. (Цим в Канаді займається п. Луцька.*)

Тут приходиться також звернути увагу на ткацтво. Варто б зробити десь більшу виставку ткацьких виробів, які маємо ще в наших скри-

*) (В Музеях Союзу Українок Канади знаходиться велика збірка експонатів народніх сорочок, вишивок і Комітет Мистецтва проводить контести вишивок та виставки народного мистецтва).

тієї, яка не є охоплена молодіжними організаціями, для зустрічей з молоддю, для опіки над мішаними подружжями, для справи стипендій і дотацій.

е) поручити управам відпочинкових осель Веселки, Гакстону, Говерлі, Ґрефтону, Києва і Полтави в Онтаріо, і таким же оселям у інших провінціях Канади — організувати для дітей у літній час ВАКАЦІЙНІ ПІВОСЕЛІ з метою — на тлі ігор, гутірок і прогулянок розвивати їх знання рідної мови і культивувати рідні традиції,

є) незалежно від вакаційних півосель, як під е) необхідно продовжувати під час літа такі ж півоселі по містах, а там де їх нема конечно започаткувати.

Нарадою проводив мгр. З. Зелений, голова КВОР Канади.

нях, і цим дати змогу заінтересувати молодше жіноцтво цим чудовим прикладним мистецтвом. Не всі мають терпеливість вишивати, не всі мають добрий зір на числення хрестиків, чи стібів. Ткацтво інакше. По навиненню ниток, процес ткання дає невимовну насолоду. Можна самому укладати взори, добирати краски, так що часто можна помилитись в оцінці, чи це є вишивання, чи ткання. Очевидно, що немає порівнання в скорості виробу. При відповідній вправі — за один вечір можна зробити гарний кусок тканини. Так як для кераміки, так і для ткацтва присвячено багато книжок, журналів, відбуваються курси, конкурси, покази і т. п., отже студіюючи цю галузь прикладного мистецтва, можна розвиватись в нескінченість та можна проявити себе творчо всеціло. Придивімся основно, як поступають інші культурні народи і як багато і глибоко черпають вони з джерел народньої творчості. Ось погляньмо на північні народи, Швеції, Данії, Фінляндії. Навіть такі держави, як Югославія, чи Румунія чваняться своїм багатством на міжнародніх виставках та базарах.

Варто було б, щоб секції народнього мистецтва при жіночих товариствах призадумались над різними можливостями в тому напрямі. Творення кооператив для цієї мети могло б дати дуже добрі висновки і таким чином можна б випирати з крамниць, які займаються продажжю барахла ті речі, які є неможливі, заступаючи їх речами естетичної вартості. Ці склепи мусять щось продавати, а коли не мають високоякісного товару, продають що є і так поменшується смак загальної публіки, а тратить на тому ім'я народнього українського мистецтва. Ми дуримо себе самі тим, що нашим мистецтвом захоплюються чужинці, бо мірилом є міжнародні виставки, на яких можемо оцінити та порівняти свою вартість.

Йдімо в глибину справи, студіюймо глибше і основніше, не задоволяймося трафаретом, мовляв: прикрашуймо мешкання вишивками з таким самим взором як на „керамічній лямпі, або тарелі", мовляв, це треба „допасувати". Дивімся, що є правдиве в нашому мистецтві, а що нанесене крамщиною, паперовими тапетами, позліткою та золотими т. зв. „гальонами". Відкидаймо шеляковані кольорові огидні писанки, дерев'яні квіткові орнаменти, оксамитні подушки з рожами, дерев'яні орли, що прийшли з Польщі, а наші їх різьблять і присилають та різні інші тандити. Глядімо за чудовими тканинами, крайками, вишиваними сіряками, правдивими тканими полотнами і веретами і некрашеними яркими красками ліжниками. Позичаймо книжки з бібліотек, які пишуть про ткацтво, кераміку, килимарство, збагачуймо своє знання про це, а може це знадобиться і приведе нас до збагачення духової культури нас самих, нашого оточення, а головне нашого народу. Гарна мистецька річ — подарована чужинцеві — краща за всяку словну пропаганду, вона ж бо свідчить, як я згадала, не лиш про культуру одиниці, але й цілого нашого народу.

Ярослава Кіналь

МАТЕРИНСЬКА

Бувало, мати, ївга Базилиха, —
До неї й досі спогадом лечу, —
В зимовий вечір заспіває стиха
І доведе малого до плачу.

Сама розкриє душу материнську,
І щиру пісню перелле сама
І перемріє, погойда колиску
І до вервечок руку підійма.

Та де ж ти брала незвичайне слово
І спокою цілюще джерело?
Ішли дощі, цвіли мої діброви,
І ранок бив загонисте крило,

Як синя птиця. Мати моя, мати,
Стара голубко в сяйві сивини...
Пройшло тих літ не мало, не багато,
І де вони, малі твої сини?

Устане день, — він сонцем все забриска, —
Увійде гість, огляне все один:
Санчата в сінцях, плетена колиска —
Пятьох синів забава і спочин.

А вже вони пішли чи полетіли,
Казок і мрій сердечні слухачі.
У тебе ж вечір. І звичайне діло:
Сурова нитка в'ється уночі.

Одне бажання, помисли єдині:
— Тепер синам не западеться путь. —
Я знаю, що навіки і віднині
Мені очей старечих не забуть,

Подвір'я тихе і дідівську хату,
Казок дніпрових золоті мости,
Тебе, маленьку, рідну, сивувату,
Дано навіки в серці пронести.

Андрій Малишко

Подвійний ювілей Ніни Онацької

Пані Ніна Онацька народжена 12-го квітня 1895 року в священичій родині на Київщині. Закінчила свою освіту на Вищих Жіночих Курсах (природознавство) в Києві.

В 1915 році пані Ніна Онацька одружилася з Євгеном Онацьким (син українського громадського діяча Демета Онацького), який в 1919 році урядом УНР був призначений завідувачем Української Дипломатичної Місії в Італії, врешті керманич тієї ж Місії в Італії, а пані Ніна урядничкою при тій же Місії. Як дружина керманича Місії вона виконувала багато трудних обов'язків допомагаючи йому в складному завданні.

В 1920 році пані Ніна Онацька організувала Український Жіночий Гурток в Римі, якого й була головою. 1923 року приймала участь в делеґації як член її на конґрес Міжнароднього Жіночого Союзу в Римі під проводом Софії Федоровни Русової.

В 1947 році родина професора Євгена Онацького покинула Рим і прибула до Арґентіни, оселившись в Буенос Айресі. Пані Ніна відразу включилася в Жіночий Рух, беручи активну участь в Жіночій Секції при Товаристві „Відродження". З заснованням Батьківського Комітету при Т-ві „Відродження" була містоголовою його.

Після другої світової війни у 1948 році прибула хвиля української еміґрації до Арґентіни, між якими було багато жінок заслужених в Жіночому Русі. В Арґентіні на той час була ціла низька жіночих секцій при українських товариствах, а об'єднаного жіноцтва не було.

13-го січня 1949 року було засновано Союз Українок Арґентіни: головою Союзу стала пані Е. Стернюк, а містоголовою пані Ніна Онацька, опісля пані Ніна Онацька очолила Союз Українок, а пані Е. Стернюк стала почесною Головою СУА.

Будучи головою Союзу Українок пані Ніна Онацька приклала всіх сил, щоб СУА заняв належне місце в жіночому русі — вона перша дала почин, щоб зв'язати українське жіноцтво із місцевим жіночим світом, вступаючи до Християнської Жіночої Організації в Буенос Айрес. Впродовж двох років була там членом управи.

У 1955 році вдруге увійшла п. Ніна до управи СФУЖО, як представниця українського жіноцтва на Південну Америку і стала містоголовою СФУЖО. Масовий від'їзд членства СУА до Північної Америки та Канади в 1959 році паралізував рух Союзу Українок Арґентіни — СУА став нечинним. Пані Ніна Онацька й тут не розгубилася: перебуваючи в сталому контакті з бл. пам'яти Оленою Залізняк, пані Ніна в порозумінні з нею рішила заснувати Міжорганізаційний Жіночий Комітет, який і був заснований у 1963 році і головою якого й стала пані Ніна Онацька. Міжорганізаційний Жіночий Комітет проіснував до обновлення Союзу Українок 12-го листопада 1966 року, де пані Ніну було обрано почесною головою Союзу Українок.

Ніка Онацька

Не можна оминути, щоб не згадати крім заслуг у веденні Союзу Українок і про заслуги пані Ніни Онацької на інших відтинках громадської діяльности: пані Ніна перша в Арґентіні заснувала дитячу світлицю для дітей від 4—14 років, з її ініціятиви Союз Українок вступив в члени Асоціяції Протекторів Біженців під ім'ям „Дамас Укрїнянас", яка займається біженцями всіх національностей і веде оселю для них „Санта Ріта".

Пані Ніна Онацька із великою жертвенністю і любов'ю виконувала всі завдання, які перебирала на себе.

Українська громада високо цінить громадську діяльність пані Ніни Онацької, а Союз Українок радіє, що є між нами така заслужена особа в Жіночому Русі. Отже, українське жіноцтво відзначує подвійний ювілей: 75-ліття з дня народження і 50-ліття громадської діяльности пані Ніни Онацької. Хай Всевишній подержить при повному здоров'ю ще багато, багато років нашу, дорогу Почесну Голову Союзу Українок пані Ніну Онацьку!

інж. Катерина Мурашко

Оксана Бринь

З рою думок навколо „Ярославни"

Усі ми вважаємо, що писана українська музика дорівнює світовій, а музичний фолкльор чи не перевищує надбання всіх інших народів. Проте, лише окремі твори окремих композиторів — і то завдяки їхнім персональним зв'язкам із зовнішнім музичним світом — потрапляють до уваги позаукраїнської публіки.

Опера „Анна Ярославна" збудила сподівання чи не в усіх українців, що цей твір може стати містком для зрозуміння української музики та здобуде відповідне місце на світових сценах.

Нажаль, не всі надії одразу здійснюються. Багато опер, що сьогодні належать до стандартного репертуару по всьому світі на початках або не були зрозумілі публіці, або мусіли зазнати драстичних змін аж поки набули безсмертности, згадати б хоча „Мадам Батерфляй" Пуччіні та „Кармен" Бізе.

Перегортаючи сторінки думок-дописів про „Анну Ярославну" А. Рудницького, спостерігаємо: чужинець-критик вважає, що за сучасними стандартами над оперою ще треба працювати, але не відмовляє їй творчого потенціялу. Свої ж не дають конструктивної фахової критики чи й не вміють її дати. Дехто зауважує тільки недоліки, яких може свідомий уже і сам автор. Можливо, усе чого потрібно — кілька конструктивних думок з боку музично та сценічно обізнаних кіл, щоб цей твір автор міг довести до бажаного завершення.

Дехто зауважує впливи ріжних композиторів з минулого. Що у тому злого? Особливо якщо тих композиторів прийнято у світі за класиків (а значить і за взірець правильного музичного мислення). Декому замало в опері суто-українського характеру. Хочемо спитати: чи ми хочемо щоб і цей твір лишився тільки в українському середовищі, для задоволення наших національних почувань, чи бажаємо, щоб цей твір — як твір українського композитора — знайшов признаня космополітально і тим збудив зацікавлення до української музичної культури в цілому?

Адже ми маємо невичерпні музичні скарби. Треба лише збудника до зацікавлення ними. Ми тут існуємо для того, щоб нас СВІТ ЗРОЗУМІВ І ПРИЗНАВ. То й говорім до нього зрозумілою йому мовою. На нашу думку, навіть співу веснянок і хороводів достатньо, щоб підкреслити льокальний характер та зацікавити глядача-слухача народом, його історією і його музичною культурою.

Дехто закидає брак кульмінації (слабу кульмінацію), непереконливість у сцені замаху і інші слабі деталі. Знову ж, — чи хочемо політичної агітки, чи твору, який зацікавив би і знавця музики та сцени і пересічного глядача, а тим здобув би собі місце і право на існування? Погляньмо через історію опер, які затрималися на сцені і найбільше улюблені й до сьогодні. Вони або суто романтичного (чи й містичного) характеру або, якщо й існує політична інтрига, усе ж основою дії є пара закоханих та зовнішні впливи на їх невдачі, переживання, загибель чи перемогу. Отже, фабула сприймається швидше, якщо в ній переважають людські переживання на тлі інтриг, а не навпаки. Усякі додаткові історичні інформації подаються в програмках-лібретто.

Щодо музичного виконання є завваги диригентові і оркестрі, а в основному диригентові.

В музичних колах добре відомо, що диригент часом залежить від збігу обставин, а часом і від настроїв складу оркестри. Якщо оркестра байдужа до диригента, або хоче його „випробувати", або й вороже настроєна, то виконання буде зіпсоване „саботажем" інструменталістів: вони будуть грати не так, як вимагає диригент, а на шкоду інтерпретації твору. Такого „трику' у своїй практиці зазнав навіть Тосканіні.

Трапляється й інше: перейнятий емоціями диригент, що є одночасно і творцем виконуваного твору, може „передиригувати", як часом актор може „переграти" образ. У випадку „Ярославни", здається, ще зарано вдаватися до остаточних висновків, чи присуду. Треба дати час композиторові ще попрацювати над твором (а може й лібретистові над лібретом). Скріплену музично і сценічно оперу спробувати виставити зі стороннім диригентом, з його власною оркестрою, і напевно тоді і чужі і свої критики сприймуть „Анну Ярославну" багато прихильніше та наблизять той час, коли опера українського сучасного композитора посяде почесне місце серед оперового мистецтва світу.

„Вісті", Міннеаполіс.

НАШІ МОЛОДІ ТАЛАНТИ

Серед української молоді, яка здобуває рекорд непересічних здібностей у науці, а зокрема на вищих студіях в університетах, вилонюються одиниці, які вносять в українську культуру, в український науковий світ цінні вартости.

До таких одиниць належить молода студентка університету, учителька по професії, Одарка Козій. В цім числі нашого журнала, у відділі англомовнім друкуємо її працю про розвиток української клясичної музики та видатних українських композиторів. Ця цінна праця дещо довша і буде друкуватись в кількох числах. Про вартість цієї наукової розвідки буде рішати читач самий.

Та хай у вас не створиться мильне враження, бо Одарка володіє багатим лексиконом української мови, знає літературу, давнішу і сучасну, побирає курси української мови і літератури в Манітобському університеті. Опрацьовуючи згадані матеріяли, вона прочитала багато різних праць, простудіювала цей предмет дуже точно, стилістично сприємливо і віддає його в руки читачам, щоб, як вона каже: „...ті, яким доля поскупилася можливости пізнати красу і цінність нашої музичної культури, через брак знання рідної мови, могли покористуватись цими матеріялами". Музикою наша молодь цікавиться більше як будякими іншими ділянками. Співають же на концертах, виступають на телевізійних програмах, на фестивалях та інше.

Про Одарку Козій можна сказати багато гарного. Вона належить вже до третьої ґенерації українців у Канаді. Рідний дім, громадська заанґажованість родичів, сприятливе оточення поза домом, провели Одарку у вимріяний світ, відкрили перед нею двері до скарбниці рідної культури, де вона зрозуміла і побачила красу рідного світу, до якого припала серцем.

Народилась Одарка в однім з невеличких містечок провінції Саскачевану — Ґудів, в родині Василя і Парані Козіїв. Початкову освіту побирала у Мелвил, опісля в Айтуні, де тепер живуть її родичі. Одинокий брат Степан живе в Кирент, Саск.

Поза домом, Саскатун дав Одарці те, що ми називаємео: культурне оточення, студії на університеті, зустріч з молодими українськими освіченими людьми, романтика українського світу. В Саскачеванському університеті Одарка студіювала загальні науки (В.А.), які цього року закінчує в Манітобському університеті. Вперше я зустріла Одарку 1967 р. в товаристві пань Соні Ціпивник і Роми Франко в дорозі на Світовий Конґрес до Ню Йорку. Саскатун, це колиска канадійського українства. Він дав нам вже чимало ідейних і видатних людей. І власне таке оточення, в додатку з Інститутом Петра Могили та ґуртом молоді в нім і є тим благородним оточенням, що скеровує нашу молодь на гарні дороги і світлого майбутнього.

Одарка Козій

У Вінніпезі Одарка Козій студіює також теорію музики і співу у проф. Петра Лабінського. Це її найбільш улюблений предмет. Крім того Одарка цікавиться та вивчає історію малярства, архітектури та старинні часи. Її бажанням є, по закінченні студій викладати на університеті історію мистецтва. Вона свідома того, що це вимагає ще роки праці над собою, до якої вона ставиться з великою увагою і пильністю.

Бажаємо Одарці, в її кар'єрі, а зокрема в ланках рідної культури, багато успіхів, сповнення її планів і задумів та вітаємо її серед співробітників нашого журнала.

Н. Л. Когуська

Людина родиться для щастя й для радости, і бореться вона і діє во ім'я щастя. І розцвітає людина в щасті, а не в журбі, в світлі а не в темряві й незнайстві, в сім'ї, а не в розлуці і ніколи не в неволі.

Олександер Довженко

Ірина Шох

У НЕЗНАНУ ДОРОГУ

Спогади у 25-річчя закінчення другої світової війни.

Холодного, ще темного, ранку, в другій половині березня 1945 р., ми їхали дальше в напрямку на Захід. Мета нашої подорожі була — містечко Ельріх в горах Гарцу, Тюрінгія.

Звичайно ми втікали. Втікали чим дальше від Сходу, від навали червоної армії, від раю большевизму, а втеча ця тривала вже більше року. Остання наша зупинка була мала фабрика зброї в Австрії, що до неї нас приділили в збірному таборі Штрасгофі коло Відня. Того самого, злої пам'яті, Штрасгофу, куди зганяли сотні тисяч людей, з окупованих німцями територій, і тут ці унтерменші чекали на дальше призначення: до копалень, фабрик, сільських господарств. Тут вперше знайомилися з німецькою зупою з брукви, де по стінах брудних бараків лазили мільйони блощиць, а люди діставали на голих грудях фотографій номера — клейма кріпаків, невільничої робочої сили, що вможливлювала іберменшам вести війну дальше.

Попрацювали ми на тій фабриці 7 місяців. В чаді сіркових випарів працював і наш 14-літній син і 69-літний батько по 12 год. денно. У лютому фабрика стала нечинна через брак заліза: мого чоловіка призначили на окопи й він утік до Відня, до одного земляка. Деколи тайком навідував нас. Тим часом червона армія посувалася дальше й займала Прусію, доходила до Одри, а фронт від Мадярщини вже був від нас на 70 км. Родина наша була в 6 душ: мій батько, син 14 років, дочка 7 і мале однорічне хлоп'я та нас двоє. Ми були закріплені при фабриці й без дозволу арбайтсамту (уряду праці) не мали права нікуди їхати. Одначе страх є більший як заборона й ми постановили їхати. Тільки куди?

Мала поштівка від колеґи мого чоловіка з якогось Ельріха, рішає, бо писав — „приїжджайте до нас. Чекаємо". — Дякуємо Богові, що є люди, які у цей жахливий час, не тільки за себе думають; шукаємо на мапі Ельріх, Тюрінгія, далеко за Берліном, значить гаразд, бо близько до аліянтського фронту. Пакуємося горячково вночі, не знати який раз з черги, й покидаємо в темноті наші бараки. Не знаємо, що нас чекає, але з полегшою залишаємо ці старі буди з дірами у стінах, де годували нас бруквою й кінським м'ясом. Наш всевладний начальник табору не скупився для нас на такі слова як: „ферфлюхтер ауслендер" (проклятий чужинець) в кращому разі. Шкода нам було тільки тих людей, з якими ми зжилися й які залишалися тут в непевності й тривозі: кілька десятків українців та простих але сердешних вірмен з Греції. Вірмени дали нам кілька пачок своїх цигарок з дому, що потім нам так придалися в дорозі. Всі речі надаємо на баґаж, використовуючи перший раз чари цигарок, а самі з ручними валізками й наплечниками влізаємо до вже набитого з Відня, поїзду.

Не було де ніг поставити, а з малою дитиною на руках ставало страшно, щоб не задушили. Шляхи були розбиті щоденним бомбардуванням, поїзд ставав серед поля, чекали поки направлять рейки й тоді дальше. Треба признати, що до самого кінця війни німці виконували це подивугідно. Чим дальше їхали в Німеччину, тим частіше були алярми. Бігли в поле, їхали знову. Головне треба було вважати, щоб не розгубитися. Їхали ми голодні, бо за тіснотою не можна було витягнути їжі. Публіка їхала фронтова: ранені, військові, сестри, хорвати й мадяри та переважно втікачі.

Кондукторка, що деколи пролазила між нами, побачила, що я стою з дитиною на руках, схопила мене за рукав і втягнула до переділу, без церемонії випхала цивільного чоловіка з лавки й посадила мене. Я зніяковіла, було це не звичне, бо ж це вперше за всю війну я їхала між німцями у їхнім ваґоні. Дома ми мали окремі ваґони й не мали права їхати разом. В переділі було тісно, люди й тут стояли. Сиділо кілька ранених німців і мадярів й якісь німки, що не зважаючи на такий час, мали дбайливо вичесане волосся. Німці їхали додому доліковуватися й цілком не ховали радости з того приводу, а мадяри були пригноблені, бо Мадярщина вже була занята червоними.

Коло мене сидів тяжко ранений салдат, його голова була так оббандажована, що ледве очі було видно. Він увесь час тяжко стогнав. По якімсь часі мій хлопчина, певно від його стогону й від голоду, почав підплакувати й, на мій жах, ранений підвивати. Чим голосніше малий плакав, тим сильніше ранений вив. Усі замовкли в переділі й дивилися на нас, а я не могла забавити дитини, бо боялася сказати якесь

слово по українськи, а інакше він не розумів. Не знаю, чим би скінчилася та історія, якби не мій чоловік, що почув плач малого й спромігся втиснутися до середини й забрав від мене дитину на коридор.

В настрою в поїздах були вже всі познаки, що не є гаразд й що близиться кінець. Німці при найменшій нагоді попадали в істерію. Наш старший син носив смушеву шапку, незвичну для Німеччини, й та шапка стала сіллю в оці якогось німця. Було це на одній з наших чергових пересідок, людей було дуже багато й помагав нам всісти кондуктор, що одержав свої цигарки, і ось син спинається до вагону, а звідтам якийсь німець випихає його назад і кричить — „що той рус тут робить, я їх мав досить там". — У гаморі й переляку ми подалися назад, бо боялися, щоб не вмішалося гестапо, завсіди присутне на стаціях, та кондуктор зручно попхав нас у дальші вагони й там втиснув до середини.

(Продовження буде).

МІЙ ПОДАРУНОК

ЕТЮД

Весна. Рання весна. Летять з вирію журавлі. Багато весен зустрічав я у житті, але такої не доводилось: навіть ще в тінях верб не розтанули дрібненькі крижини на воді великого, зарослого очеретами ставу, а вже в тих заростях цвіте жовто-гаряче латаття і так звабливо пахне.

Зупиняюсь на греблі ставу, набираю повні груди тих п'янких пахощів, а серце чогось тривожиться, б'ється невгамовно.

На деякій відстані від мене — хлопчик і дівчинка. Зарум'янені, збуджені, сміються, про щось щебечуть.

Потім він знімає чобітки, закочує штанишаровари вище колін і ступає у крижану воду... На її личку — переляк і водночас радість.

...Не знаю хто вони — хлопчик і дівчинка. Тільки бачу, зрозумів, що хлопчина хоче дістати дівчинці з води ті гарячі квіти. Замочив штанці, але вперто йде далі до латаття... А квіти, мов ті манливі вогники серед ночі в степу, все тікають від хлопця...

Я щойно вийшов з задумливих, білих до болю в очах лікарняних кімнат. І хочеться взяти на руки планету, тиснути до грудей, пестити її. І серце хворе шаленіє, рветься з грудей: зроби, зроби щось добре! Просто так, на згадку... На незабудь...

А хлопчина майже до пояса стоїть у воді. А вода крижана. А квіти далеко.

В рухах і діях хлопця вагання. Він повернеться... Без перемоги?!

І серце квапить: дій... дій! І я роздягаюсь. Я зірву ті квіти.

Роблю крок, другий до дітей. І зупиняюсь, мов укопаний. Далі мене не пускають раптові думки. „Ну, зірвеш квіти. Зірвеш... Тобі це просто й легко... Та хіба дівчинці буде приємно, коли квіти, замість може її обраного, піднесе якась стороння людина? А хлопчина... Хіба я цим навчу його не пасувати перед трудним і небезпечним? Лише вкраду в дітей радість чудового дня... Пасує нагримати на хлопця... Бо хіба заради якогось промайбутнього кохання, якихось квіточок варто рискувати новими штаньми і життям? Гай-гай... Але хай цього вчать одні одних ті, що без упину нарікають, що ніколи не ковтали крижаної гіркої води.

А серце квапить... Серце не вміє чекати. І я з розгону кидаюсь у воду.

Я подарую дітям... Я подарую їм тепло свого тіла. Хай воно зігріє крижану воду. Хай перестануть тремтіти губи у хлопчини. І він посміливішає. Квіти вже недалеко.

Я дарую дітям жар мого серця.

Може то мій весільний подарунок цим двом маленьким нині — дівчинці і хлопчику? Подарунок майбутньому!

Богдан Бойко

Батькам

ТАТО ПОРУЧ

Вони йшли вдвох — батько і хлопчина років п'яти-шести. Малюк весело вистрибува і без упину торохтів...

Я вже звикла бачити їх разом. Стрічаю на розі і довго дивлюся вслід — як ідуть вони в ногу, малий і дорослий, що зумів усвідомити, як складно бути малим і слабким.

Дужа батьківська правиця затиснула синів кулачок, гаче укрила від небезпеки. Татова рука — це багато, то сила. Але сила її не в тому, що може бути вона важкуватою, а в тому, що з'єднається дружбою, вірним чоловічим союзом із слабенькою синівською ручкою.

І ось ідуть вони разом, дорослий і малий; не спереду чи позаду хтось, а саме поруч — і цікаво, і весело їм. Син вистрибує і не змовкає.

— А чого це ти, синку, стрибаєш?

— А я стрибаю, бо ти — мій тато.

Не дуже грамотно, зате як влучно. Отак віддячив батькові син.

І як приємно завжди бачити їх поруч.

Вчителька **М. Картавцева.**

Леонід Мосендз

„ЯК ЖЕ РОЗЛУЧИТИСЯ З НИМ?"...

Фрагмент великої повісті „Останній Пророк", в якій виведено ідеальну матір Елісебу, чи по нашому Єлисавету, матір Івана Хрестителя, яка прирекла сина Богові, поки він народився.

Ред.

Зміна, що відбулася з Єгохананом, не сховалася від Елісебиної спостережливости. Це вже був не син, не та дитина, над чиєю колискою схилялася колись, уся напружена й чатівна. Не той хлопчина, що грався на Самсона й Ґедеона, що пустував із хлопчаками і схилявся над довшими, ніж сам, сувоями законів. Це вже був чужий і незнайомий юнак, за яким оберталися дівчата. Був це вже майже муж, погляд якого промовляв до матері не дитячими примхами, але майже мужеськими прикметами. І неспокій, болючий неспокій чим далі, тим частіше хапав Елісебу за серце. Ось вона відкладає, все відкладає виконання своєї обіцянки офірувати сина на службу Єдиному. А час утікає, як вода Йордану, чи струмки потоків гебронських. Та що станеться, коли смерть прийде раніше, ніж виконання обіцянки? Але, як же розлучитися з ним, віддати його на завше, зробити так, ніби його ніколи й не було!..

Коли приходили такі думки, намагалася що-сили відганяти від себе їхню настирливість. Хіба ж не заслуговує вона, мати, затримати біля себе свого сина аж до смерти? Того, якого не лише вимолила й випросила, але якого виплекала всіма зусиллями свого духа! Цього єдиного! Затримати хоч трішки, хоч ще трошечки, на незначний уже відламок часу, щоб потім уже цілком і без обмеження належав лише Вічному!.. Тому тепер знов почала вечорами вчащати на леваду. Уже тяжче було підноситися по стрімкості доріжок, як тоді, перед роками. Але й тепер ішла сюди з надією, що так, як випросила була собі там колись сина, — так і тепер випросить собі його наново. Починала наново боротьбу матері за дитину. Знала, що не для неї ці думки, але часом попускала солодким мріям, що сунули на кожну матір дорослого сина, уявляла собі Єгоханана одруженим...

Але, ставши під рідною смоковницею, не знаходила тих слів, якими тоді молилася й того запалу, з яким у ті дні схилялася перед Ним. Тепер же не лише з мовчазними устами, але й із замовклим серцем дивилася на околицю, що викликала була тоді такі палкі молитви, щирі обіцянки, вогненні бажання, а тепер залишала байдужими уста й серце. Ні, не байдужими, бо неспокій, влізливий, настирливий неспокій, плазував за нею, коли верталася до міста. Якийсь ледве відчутний, ледь здогадний докір тремтів біля неї і з острахом розуміла, як то легко просить серце і приєднуються до нього уста, коли благають за річ праведну, і які непорушні вони в благанні за неправість! Коли ж нарешті в боротьбі з сумнівами й протиріччями охляли сили, побачила Елісеба, що нічого не вдіяти. Мусить розлучитися.

У розмовах із Єгохананом ніколи досі не спинялася на його і своїй назорейській обіцянці. Бо здавалося: почне говорити й хижим птахом, орлом ливанським, примчить розлука із майбутности в теперішність, вихопить їй із рук сина драпіжними кігтями! І чекала й боялася, що Єгоханан почне говорити сам, а тоді знала, що не знайде в себе жадного слова на заперечення, а прийме все, як наказ, чим спізненіший, тим суворіший.

Боялася, чекала і тремтіла! Аж воно нарешті прийшло, таки прийшло.

Увечері, коли Елісеба вже прибрала хату і збиралася вийти геть, Єгоханан заступив їй дорогу. Щось такого важко-спокійного було в його погляді, що аж здивовано відступила. Так мудро дивляться лише або дуже малі діти, або похилені над могилою мужі. Вже частіше спостерігала в нього цю перезрілість і лякалася її, але ніколи ще не була вона такою виразною, як саме сьогодні. І Елісебине серце тьохнуло.

— Почекай, мамо, хочу з тобою говорити.

— А що це тобі так нараз приспішило? — спробувала жартувати, але усмішка не хотіла сплинути на уста. Єгоханан далі дивився на матір своїм дивним поглядом:

— Вже великий я, мамо! Прийшла пора. Ти ж обіцяла мене Господеві. Час мені до Єрусалиму!

Елісеба слухала і з радістю спостерігала, що неспокій залишив її істоту. Так ніби цих лише слів бракувало, щоб зробити її спокійною вже назавше, відвіяти неспокій геть, прикликати з далини спокійні, беззатримні і ясні думки, яких давно, віддавна вже не було, коли починала думати про розлуку. Невимовно зраділа, відчувши цю внутрішню злагоду, і ласкавим рухом притягла до себе сина, намагаючись

зазирнути в його заволочені присмерком очі:

— Маєш правду, Єгоханане! Але чом саме тепер прийшли тобі ці думки про відхід? Чому так зразу?

Єгоханан хвилину мовчав. Що мав одповісти матері? Що останні дні були для нього горном палаючим, у якому перетоплювалися його бажання? Були блискавкою, що освітила його майбутність від сходу до заходу і показали йому приманливість самітнього шляху. Були безконечною мукою, з якої був єдиний шлях утечі: на старі доріжки мрій, на широкі просторіні забутих думок. Може і сказав би все те, якби вмів висловити й висвітлити не лише матері, але й собі все те, що за останні дні пройшло через його істоту. Бо, як не вчитувався в Проповідникову гіркість, як не відпочивала на ній його ранена душа, але все таки не міг сказати з ним, що „краще є день смерти, ніж день народження людини!" І це ось лише переможне життя дало йому непохитну відповідь:

— Прийшла пора, мамо! Не місце мені в Геброні! Господь мене кличе. Не затримуй мене!

І стільки було переконливости у Єгохановім тоні, що Елісебі аж мурашки пройшли по спині. То справді вже не був син, а вибранець і назорей, що може вже й тепер розмовляє з Єдиним! І, притягши Єгоханана до порогу, сіли обоє, як не сиділи вже разом від давніх часів. Ця близькість, може остання близькість рівної з рівним, зворушила Елісебину душу. І негадано перед синовою уявою розвинувся сувій подружнього життя матері, такого бідного на зовнішні події і такого переповненого напруженим очікуванням. Довгі роки бездітности, мабуть роки кари за якісь великі гріхи їхні або й цілого роду перед Господом. Посміх оточення, пекуче відчуття незнаної вини, від тої незнаности ще пекучішої й нестерпнішої! Опісля безнадійність і нарешті велика обіцянка, після якої прийшло народження сина! Чи ж справді не для служіння народу і Єдиному був післаний він батькам? Тепер прийшла пора здійснити обіцяне. Добре!.. Хай буде благословенне ім'я Його!

Єгоханан був збентежений щирістю материнного тону, незнаними сторонами їхнього життя. Він слухав так пильно, що стратив відчуття часу. Тепер він сам себе також розумів краще. Внутрішня напруга сумніву цілком увільнилася. Зір нестримно і без перешкоди мандрував у далину майбутнього. Так, назорей! На нього він обраний ще перед народженням. Наставлений за пророка і вождя! Так! Ось для чого з'явився він у світ! Не для марного зідхання на гебронських межах! Щоб таки насправді, а не в уяві і мріях, не в снах тонких й химерних, творити пророчі діла, продовжувати їхню чинність! Працю тих, що навертали серця народу до свого Господа, а владу речей його до власних рук! Для того й було народження, благословення Давидове останніми земними словами на гебронській межі, були сумніви, муки й видуження... Так занурився в повінь цих нових думок, що ледве чув далі Елісебені слова. Ах, як добре буде відійти до Єрусалиму, залишити Геброн, приятелів... шкода лише матері! Та що діяти! Ідуть нові часи, нові досягнення!.. І ніщо так легко не кидається в їхній вир, як запальний молодечий дух!

Єгоханан ледь пам'ятав, чим закінчилася розмова з матір'ю. Було вже пізно, але дрянався по стрімких доріжках на найвище місце за гебронськими межами. Ніч була солодка й зоряна, як завше. Іншим разом усі змисли були б полонені нею. Іншим разом слух був би захоплений таємними шепотами, зір — невиразністю притулених силует, солодке знесилення стояло б за плечима. Тепер усього цього не було. Не було й ночі, не було Геброну. Бо то не зорі простелилися сріблястим шляхом від краю до краю світу. То міріяди блискучих днів простяглися перед рідним народом у безвість часу, а молодечий дух пророка ішов попереду. Іти! Швидше йти! Щоб виконати все обіцяне і пророковане! Все те, що колись лише привиджувалося, а тепер стало переконливою впевненістю:

— Раніше ніж у лоні матері починався ти, — знав я тебе! І раніше, ніж увійшов ти в життя — на пророка народів покликав я тебе!..

ВЗАЄМНІСТЬ

Молодь повинна поважати старших. Це аксіома. Та не зайве таку пошану й заслужити. В цьому ділі необхідна взаємність. Адже абсолютно не страшно, якщо, приміром, літній доцент поступиться місцем у тролейбусі дівчині-студентці. Звичайно, рівноправність рівноправністю, а джентльменський етикет теж не скасовано. Та ще приємнішим, ще душевнішим буде, коли та сама студентка іншим разом встане і запропонує сісти педагогові.

Ясно, головна причина всіх неетичних проявів — зневага до оточуючих і надмірне шанування власної персони. Саме про таких сатирик Еміль Кроткий казав: „Був закоханий у самого себе, користувався взаємністю і в цьому коханні не мав суперників".

Ю. Шанін.

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ГОЛОВНІ І ІСТОРИЧНІ МІСТА КАРПАТСЬКОГО КРАЮ

Маючи загальне уявлення про край, де кожний крок цієї землі оповитий леґендою заглянем до його історичних місць. Подорожувати почнемо дотримуючись обласного розподілу, як і у Східній частині України.

Як ми вже згадували територія Карпатського краю поділена на Тернопільську, Станиславську (Івано-Франківська), Закарпатську і Чернівецьку області. Почнемо з ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ з головним обласним містом ТЕРНОПІЛЬ.

Ще на початку XVI ст. на місці нинішнього Тернополя був тернами зарослий пустир, що звався „ТОПІЛЬЧЕ". У 1540 році на березі річки СЕРЕТ був закладений двохповерховий замок краківським каштеляном Яном Тарнавським. Згодом замок і прилеглу територію було обведено кільцем фортифікаційних споруд — високим земляним валом з двома обороннми баштами і воротами, товстим муром, глибоким ровом. Поволі тут почали селитися навколішні жителі. Так і утворилось місто Тернопілля або Тернопіль тобто тернове поле, яке швидко зросло і стало за своїм значенням на Західньо - українських землях другим після Львова. Тернопіль є значним культурним центром. У місті є будинок культури, кінотеатри, філармонія, хорова капеля, обласний краєзнавчий музей, два парки культури і відпочинку, музична школа. З 1-го вересня 1957 року розпочалося навчання в Державному медичному інституті, який розмістився в новозбудованому приміщенні.

Від Театральної площі до вулиці Руської простягся міський сквер, в кінці якого знаходиться пам'ятник Богдану Хмельницькому. Широка Київська вулиця веде з Театральної площі до нового парку культури і відпочинку. В парку серед тополь, поблизу літнього театру, височить монумент Т. Шевченку, а далі на площі понад 400 гектарів розкинулось новостворене озеро з широким пляжем і водною станцією. В Тернополі побудували новий вокзал і відбудували частину міста, яке було дуже зруйноване під час останньої війни.

За 80 кілометрів від Тернополя, на лівому березі ріки Іква стоїть одне з найстародавніших міст Київської Руси — КРЕМЕНЕЦЬ. Над ним величаво підноситься Замкова гора з руїнами, що залишилися від колись могутньої і неприступної фортеці Кременецького замка. Перша згадка про Кременець, що дістав свою назву від великих покладів кремню, з якого в основному складаються навколішні гори, відомі під назвою „ВОЛИНСЬКІ АЛЬПИ" відноситься до 1073 року. Згодом Кременець ввійшов до складу Волинського князівства, а з 1199 року коли Галицьке і Волинське князівства об'єдналися, став містом Галицько-Волинського князівства.

У 1240 році татаро-монголи обложили Кременець, але і ціною найбільших жертв не зміг Батий здобути Кременецьку фортецю і змушений був відійти від неї. Згодом силою і хитрощами вдалося татарам знищити укріплення Кременецької фортеці. На початку XVI ст. фортеця на Замковій горі була знову відбудована. Під час народно-визвольної війни 1648—1654 років Кременецький замок був опорним пунктом польської шляхти та єзуїтів.

Після перемоги на річні ПИЛЯВЦІ війська Богдана Хмельницького рушили через Збараж — Тернопіль на Львів. Окремі військові частини, зокрема загін Максима Кривоноса, пішли обхідними шляхами, щоб підтримати селянські повстання. Для здобуття Кременецького замку Кривоніс виділив семитисячний загін. Шість тижнів тривали запеклі бої під стінами фортеці, але хоробре козацьке військо не відступило. У жовтні 1648 року Кривоніс взяв фортецю і зруйнував її. Відтоді вона не відбудовувалась. Нині від неї збереглися лише мури і підземні тунелі, частина яких була засипана землею під час бомбардування Замкової гори німецькою авіяцією в 1939 р.

Тепер Кременець значне промислове місто. Тут працюють тютюново-ферментаційний, цегельно-черепичний, крейдяний і пивоварний заводи, ватна фабрика та ряд інших підприємств. В Кременці є педагогічний інститут, медична школа, лісний і сільсько-господарський технікуми, школа механізації сільського господарства і музична школа. Між іншим цікава історія будинку Педагогічного інституту. 10 жовтня 1805 року в ньому була відкрита вища Волинська ґімназія, яка мала значну на ті часи бібліотеку. 16 січня 1819 року ґімназія була пе-

ретворена на Кременецький ліцей, що заслужив славу „ВОЛИНСЬКИХ АФІН". У вересні 1834 року Кременецький ліцей був переведений у Київ і на його основі згодом був відкритий Київський Університет. Кременецький державний педагогічний інститут створено у 1952 році на базі вчительського інституту. Він має бібліотеку фондом близько 90 тисяч томів. Має добре обладнані навчальні кабінети, багату оранжерею. Інститут готує викладачів математики, фізики і біології для середньої школи. В краєзнавчому музеї міста можна знайти експонати, що відтворюють історію краю. Є також меморіяльний музей відомого польського поета Юлія Словацького, що міститься у будинку, де він колись жив і творив.

На північний схід від Тернополя лежить ЗБАРАЖ — ЗБОРІВ. Тут збереглися також руїни старого замку, про який згадується в літописах початку XIII ст. У липні 1649 року польсько-шляхетське військо на чолі з гетьманом Яремою Вишневецьким було оточене в Збаразькій фортеці козацькими частинами Богдана Хмельницького. Дізнавшись про це польський король з 30-ти тисячним військом вийшов на допомогу Вишневецькому. Богдан Хмельницький залишив частину сил для облоги Збаража, а сам з козацькою армією і загоном татар вирушив назустріч ворогові. Хмельницький за допомогою населення міг здійснити плян несподіваного нападу на противника. За народніми переказами Хмельницький перед боєм оглянув ворожий табір з високого дуба, який зберігся і до наших днів. Бій розгорнувся на терені сіл Грабівці, Млинівці аж до Зборова. Жорстокий бій тривав аж до ночі. Шляхетські війська були відкинуті і загрожувало шляхті повною поразкою. Тоді польський король Ян Казімір вислав послів до Хмельницького і хана просити перемир'я. Хан Іслам Гірей зрадив Хмельникому і перейшов на бік короля. Гетьман змушений був підписати 18 серпня 1649 року відомий ЗБОРІВСЬКИЙ договір.

На південь від Тернополя знаходиться ТЕРЕБОВЛЯ. Стоїть вона на річці Гнізна. Про Теребовлю згадується вже в 1097 році, як про столицю окремого князівства. В літописі вона згадується в зв'язку з тим, що теребовельського князя Василька по зрадницьки схопили князі Святополк і Давид і осліпили, бо боялися зростання його могутності. Згодом Теребовля ввійшла до складу Галицького князівства. В Теребовлі збереглися руїни замка кінця XVI — першої чверті XVII ст., не раз руйнованого і відбудованого .

Над містом нависає висока гора, увінчена мурами та баштами. Замкові споруди ніби продовжували гору, становлячи з нею одне ціле, тому величезні башти здавалися ще більшими. Мурування з великих брил червоного та сірого пісковика і роги з правельних квадратів надавали будівлям особливої краси і виразності. В місті, яке розташоване на другому березі Гнізни були свої укріплення з кляштором кармелітів (1635 р.) та оборонною церквою Миколая. На жаль остання знівечена перебудовою в 1735 році, але зберігся на південному фасаді замурований, різьблений ренесансових форм, білокам'яний портал. Церква не мала бань і була пристосована до оборони.

Там де Гнізна впадає в р. Серет, біля Теребовлі здіймається дуже велика гора з стрімкими схилами на південно-західньому краї, якої бачимо руїни великого і важливого з історико-архітектурного погляду манастиря заснованого напевне ще в XII ст. Проте будівлі, що збереглися належать до кінця XVI і початку XVII ст.

Нижче Теребовлі у долині Серету в БУДАНОВІ є замок збудований у 1550 р., який після частих руйнувань не раз був перебудований. Його плянування і архітектура типові для XVI—XVII ст. В 1765 році замок був переданий манастиреві, південну сторону замка було розібрано і на її місці збудували великий костьол з ефектним барочним інтер'єром.

На річці Золотій Липі (басейн Дністра) розположилося місто БЕРЕЖАНИ, центр Бережанського району Тернопільської області. Через Бережани проходить шлях Станислав — Тернопіль, є залізнична стація. Місто має 9.' тис. мешканців (перепис 1959 р.). Бережани давнє українське місто. В XVI—XVIII ст. перебувало під владою Польщі. В 1530 році дістало Магдебурське право. Щоб заохотити міщан і ремісників оселитися в Бережанах магнати Синявські випросили у короля деяких привілеїв. За це міщани мусіли виконувати ряд повинностей; зокрема будувати і ремонтувати укріплення, косити сіно й возити його в замок, ходити на спуск ставу.

Світе мій, чому любов до свого народу є націоналізм? В чім його злочин? Які нелюди придумали отсе-от знущання над життям людським?

Олександер Довженко.

КОЛИ У МАМИ НЕМАЄ ЧАСУ

Яскраво світить весняне сонце. На ще безлистих кущах жовтої акації пташки виспівують свою стоголосу пісню. На дворі так тепло, що шостирічному Сашкові не хочеться навіть на хвилину йти до кімнати.

Він стоїть у парку й уважно спостерігає, як дідусь Максим саджає в землю невеличкі деревця.

— А навіщо це, дідусю? — цікавиться хлопець.

— Щоб росло, внучку, — охоче відповідає старий. — Ось тут виросте велике - велике дерево. Влітку, як буде гарячо, люди під ним відпочиватимуть і дякуватимуть тому, хто його посадив. Ну, на, тримай, а я присипатиму.

Сашко тримає деревце, і йому приємно і радісно — він теж садить.

— Молодець, — хвалить його Максим. — Хочеш сам посадити деревце?

Очі в хлопця заблищали.

— Хочу, — збуджено шепоче він.

— Ну, то візьми яблуньку, посадиш вдома.

Хлопчина мерщій побіг додому. Він сам посадить яблуньку і щоранку поливатиме, а коли вона виросте, перше яблучко він обов'язково віддасть мамі.

Вдома Сашко попросив копаничку, але мама була дуже зайнята. До неї прийшла сусідка, тета Соня. Вони розглядали мамину вишивку і захоплено розмовляли.

— Не заважай нам, Сашко, — тільки й сказала мама на прохання хлопця.

Копаничку Сашко знайшов сам, викопав ямку, прикидав землею деревце. Воно, правда, було похилене, але це не біда. Важливо, що він сам посадив його. Серце Сашкові переповнилося радістю, і він знову побіг до мами.

— А я сам яблуньку посадив, — ще з порога почав хлопчик. — Чуєш, мамо, я її поливатиму щоранку.

— Знову заважаєш? — гримнула мама. — Ну що мені з ним робити? На дворі така чудова погода, а він у хаті стовбичить. Іди зараз же бавитись...

І мама знову почала розповідати теті Соні про вишивання. Вона не бачила, як сумно подивився Сашко на неї.

Він тихо вийшов з хати. Замість недавньої радости в душу хлопця закрадалися смуток і розчарування. На посаджену яблуньку він дивився холодними очима і байдуже пройшов мимо.

Бо не така вже, значить, і важлива справа — посадити яблуньку, коли мама поставилась до цього байдуже. **В. Стецюра**

КОЛИ НЕМАЄ ЗГОДИ

— За те, що ти вчора цілий день ганяв м'яч і сьогодні одержав низькі марки, цілий тиждень сидітимеш дома. Ніяких розваг, — вичитував батько.

Та недовго довелося хлопцеві бути під „домашнім арештом". Уже другого дня пожаліла мати свою єдину дитину і дала грошей на кіно.

Суворий і вимогливий батько часто карав сина навіть за незначні провин. А добра і м'яка мати приховувала негативні синові вчинки, поблажливо ставилась до його витівок. Таке різне ставлення батьків збивало хлопця з пантелику: заборонене батьком дозволялося матір'ю, окрики і покарання одного змінювались ласкою другого.

Непогодженість батьків привела до частих сварок між ними, до зниження їх вимогливості до сина. Авторитет батьків був підірваний, повага сина до них зникла. Хлопець спочатку перестав виконувати вимоги батьків, потім вчителів, а з часом потрапив до виправної школи.

НА ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА

Іван Карпович, як і вся сім'я Тобілевичів, дуже любив Шевченка. Коли з ініціятиви Марка Кропивницького було організовано аматорський гурток, однією з перших поставили п'єсу Т. Шевченка „Назар Стодоля", в якій Іван Тобілевич грав Назара, його дружина Софія Тобілевич — Галю.

На честь великого поета дітям своїм письменник дав імена героїв цієї п'єси — Назар і Галя, а другу дочку назвав Ориною — ім'ям героїні поеми „Невольник". Для псевдоніма Іван Тобілевич теж обрав ім'я одного з головних персонажів „Назара Стодолі" — Карого, роль якого він виконував з великою майстерністю.

П-во Марія і Василь Денесики, громадяни містечка Теодор, Саск., відсвяткували діямантовий ювілей — 60-ліття свого подружнього життя.

PROMIN

Vol. XI, 5 ENGLISH SECTION May, 1970

Delores Kozey

The Development of Ukrainian Classical Music

and an analysis of Ukrainian composers and their contributions to Opera, Symphony and Ballet

Introduction:

The following essay is an attempt to familiarize Ukrainians of Canadian origin with the scope of Ukrainian classical music which is constantly neglected at the expense of both folk and church music. I have written the paper in English to also enable interested non-Ukrainians to learn about Ukrainian classical music much of which is locked within the confines of the Soviet Union and is presented to the world as Russian music.

Influences Affecting the Development of Ukrainian Classical Music:

Classical music be it Italian, Ukrainian or French generally finds its warmest reception in the ranks of the informed, the intelligensia and the aristocracy. Although there are exceptions, the typical person does not cultivate an understanding and appreciation for this more complicated and sophisticated musical form.

In Ukraine, the upper classes including the highly educated or aristocracy migrated to Russia where they could receive higher paying jobs and important positions. Knowing that they would be totally subjected if they remained in Ukraine, they sacrificed their love for their mother country and moved to Russia accepting her supremacy in return for financial and material gain. Therefore, the so-called Russian Aristocracy was in fact largely composed of the Ukrainian aristocracy.

In view of these circumstances it is understandable how Ukrainian classical music gradually became influenced by Russian composers. Ukraine certainly had its classical music before Russia did, however, the political situation continually undermined Ukrainian classical music as it still does today.

In the seventeenth and eighteenth centuries when Ukraine was just in its development of classical music, the Western countries like Italy, France and Germany were already established masters in the classical sphere. As a result, many of the early attempts by Ukrainian composers at opera strongly echoed Italian and other Western styles. Italy in particular greatly influenced early Ukrainian classical music.

Probably the strongest influence on Ukrainian classical music was the Ukrainian folklore and church music. Folk themes prevail throughout much of the classical music. There is a certain element of spirit which is transferred to many of the classical arrangements.

The three centres around which Ukrainian classical music developed in Ukraine were namely Kiev, Kharkiv and Odessa. Ukrainian composers studied here as well as in the Western countries and Russia.

Early Composers and their works:

Among the earliest Ukrainian composers was Dmetrius Bortniansky who was born in 1751 in the village of Hluhkovi, the birthplace of his contemporary Berezowsky. From early childhood he studied at voice schools. At the age of thirteen he sang a woman's role in the opera „Raupacha Alesta" which was written by an Italian composer Galluppi under whom he began to study. When Galluppi returned to Venice in 1769, Bortniansky went with him. His first operas were composed in Italy. One of the first operas that he composed was called "Alchides" which he wrote in 1778. In 1780 he returned to St. Petersburg where he became court musician for the famous Tsar Paul.[1]

Included in his works are operas, symphonies, concertos, cantatas as well as church music. He concentrated on perfecting the form of the cantata. He wrote six cantatas on secular themes. In orchestral music he was among the first Ukrainians and Russians who wrote classical works like ensembles, concertos, quartets and quintets. All his works are written in classical three part form.

1 I. Mirchuk — Ukraine and its People. Ukrainian Free University Press, Munnich, 1949, p. 9.

Bortniansky was the first Ukrainian to write a symphony which he called "Sinfonia Concertante" in 1790. Although his symphonies were of an extremely complicated structure, he often included national folk elements. He patronized many organizations and was also director of the Smolensk Institute. His main work was his reforming of the Orthodox Church song and writing the music for it in which his talent expressed itself in its fullest.[2]

In all his works there is a tremendous blending of text with music, a high technical accuracy, deep religious feeling, intense musical variation, thorough knowledge of choral singing and an outstanding talent which has been passed down to our time in spiritual and classical music of both Ukraine and Russia. Many of his operas were written with a French text. He was so remarkable that Beethoven and Hayden marvelled at his talent when he gave a concert in Vienna under his direction. Among Bortniansky's operas are "Creon", "Quintus Fabius", "The Falcon", "The Sun and Rival", of which the first two were performed in Italy.[3]

Among the very early composers, Bortniansky, Berezowsky and Vedel studied in Venice, Rome and Naples therefore, they were influenced by the Western schools. After completing their studies in Kiev they studied in Italy under Giovanni, Scarlatti, Guiseppe and Galluppi schools.

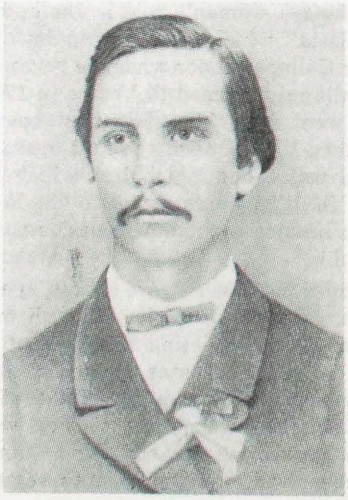

Lysenko Mykola

Berezowsky was the first Ukrainian to write an opera in 1774 called "Demophon". The libretto to it was written by an Italian poet Metastasio. Berezowsky's work was characterized by a combination on Italian melodies and motifs of Ukrainian folksong. The operas of Berezowsky and Bortniansky were equal to the best Italian works of the time but were never performed on a Ukrainian stage due to the political situation and consequently are still unknown to Ukrainian audiences. Presently these works remain preserved in Italian and Russian Archives due to lack of a free Ukrainian country where they might otherwise flourish.

Another early Ukrainian composer was Sokalsky who was born in Kharkiv in 1832. He was a man of many talents and he studied music in St. Petersburg but he never completed his studies. He wrote many cantatas and piano fantasies, taken from Pushkin's work. He also wrote the operas "Mazeppa", "Seige of Dubno" and "Bohdan Khmelnytsky". His operas are tied in with Russian democratic literature of Pushkin and Gogol.

Ukrainian classical music took a giant leap forward with the coming of Lysenko who has become renown as the greatest Ukrainian composer. He was born March 10, 1842 in the village Hrynky in Poltava.[4] Lysenko was by nature a very kind, gentle and refined person who was a devoted patriot of classical music. Lysenko's school didn't give him training in orchestration so he studied in Russia under Rimsky-Korsakov. He worked in St. Petersburg for two years but he missed his homeland dearly and returned to it. Lysenko differentiated between Ukrainian and Russian music. He also disapproved of copying Italian and French music, although he did acknowledge the works of Beethoven and recognized him as the greatest composer of music. In some of his works there are similarities to Chopin's works although Lysenko rarely played his works. His work was influenced by Bach, Shumann and Glinka.

(To be continued)

---

2 I. Mirchuk — Ukraine and its People. Ukrainian Free University Press, Munnich, 1949, p. 10.

3 Yuriy Hryhoriyiv. The Youngest of the Ukrainian Arts. The Ukrainian Review. Vol. 6. March, 1966.

Інж. Катерина Мурашко

Величаве Свято на честь Св. Ольги Княгині Руси-України – 1.000-ліття з дня смерти

Заходами Міжорганізаційного Комітету під патронатом УЦР 7-го грудня 1969 року в концертовій залі ..Сан Хосе" Буенос Айрес, столиці Аргентіни відбулася Академія на честь св. Ольги Княгині Руси-України при заповненій залі і на належній висоті. Публіка була добірна, не бракувало й молоді. Ще раз доказало українське жіноцтво, що в єдности і при намагливій праці можна досягнути бажаного висліду.

Міжорганізаційний Святочний Комітет, який складався з представниць різних українських товариств доложив всіх старань, щоб Свято вийшло на належній висоті — гідне цій величавій Постаті. Заслуги нашого жіноцтва великі, а признання належиться всім паням, які до звеличення цього Свята спричинилися. Голова СУА д-р Лідія Макаруха-Іваницька приклала всіх старань, щоб Свято вийшло якнайкраще, що дала їй багато труду і забрало немало часу. Защо заслуговує на велике признання. Українська колонія в Аргентіні з пошаною віднеслась до цього так, небуденного Свята і своєю численною присутністю вшанувала його.

На святі мали нагоду побачити крім патріотичної публіки, провідників українських організацій, заслужених українських діячів, Всечесніших українських священиків, Сестер монахинь і багато чужих гостей. Найголовнішим гостем був Преосвященніший Владика Іов Скакальський, єпископ Курітіби і всієї Південної Америки, який приїхав на це велике свято з Бразілії, з інших гостей були численні аргентинці: генерал Б. Е. Гажо, полковник Л. Сегура-Ляваже, а також представники поляків, хорватів, словенців і словаків.

В Почесній Президії крім заслужених громадських діячів, як члени президії взяли участь представники різних наших віровизнань: Адміністратор УАПЦеркви в Аргентіні Протопресвітер о. Борис Арійчук, Високопреподобний Протоігумен ЧСВВ. д. Йосиф Галабарда, Президент Українського Євангелицького Об'єднання Полудневої Америки Проповідник Михайло Бахор.

Програма свята складалася з двох частин оригінально і змістовно складених. Перша частина роспочалась відслоненням сцени, на якій ми побачили декорацію: вгорі імпозантну постать Великої Княгині Ольги, внизу: з правого боку княжих дружинників, а злівого боку ратників — ця картина алегорично вказувала на початок християнства в Україні. Знаменита декорація була працею пана Іван Чарнецького, вже знаного нашому громадянству в багатьох мистецьких праць.

Голова Міжорганізаційного Святочного Комітету д-р Лідія Макаруха-Іваницька відкрила Свято привітавши гостей в українській, а потім в еспанській мовах. Реферат в еспанській мові про св. Ольгу Княгиню Руси-України з правдивим чуттям виголосила пані Ольга Котульська

З балетної сценки „Богиня Лада"

(знана як рецитаторка). Панна Ірина- Ольшанецька продеклямувала вірш Лесі Храпливої „Свята Ольга". Своєю симпатичною появою та прекрасною деклямацією робила дуже гарне враження.

Реферат в українській мові про життя св. Ольги Княгині України виголосила Лідія Тавридзька. В своїй обширній, добре опрацьованій доповіді надзвичайно яскраво висвітлила Постать Великої Княгині Ольги, мудрої володарки Руси-України і її здібности у державному житті. Дальше вже знана нашій колонії піяністка Розалія Бахор відіграла М. Лисенка „Імпромптус". Віртуозне виконання цього твору публіка прийняла з великим признанням. На закінчення першої частини програми всім нам знане прекрасне сопрано Галя Максименко відспівала А. Гнатишина „Аве Марія", арію Одарки з опери „Купало" А. Вахнянина та як наддаток другу арію Леонори з опери „Трубадур" Дж. Верді. У всіх трьох речах аж до чутливих піянісімо голос співачки звучав оксамитно і упевнено, а трудна арія Леонори була справді блискуча. Акомпаніювала співачці пані Амелія Осес.

Друга частина програми складалась з балетної сценки „Богиня Лада" і сценічної картини „Три епохи — одна історія" сюжет і лібрето, до яких написала пані Лідія Тавридзька, вона також проєктувала стилеві строї для виконавців, Хореографію до „Богині Лади" опрацювала абсольвентка Вищого Інституту Театрального Мистецтва Театру Кольон, Ірина Березовська.

Декорація „Богині Лади" дуже добре виконана теж Івана Чарнецького. Цікавий сюжет балетної сценки, добре виконання учасників і відповідна декорація дали справді мистецьку картину. Головну ролю — Добреслави виконувала панна Ірина Березовська, Володаря — Віктор Агрес, ролі дівчат — пластунки: Христя Бугай, Марія Федишин, Анна Королевич, Ірина Турнак, Марта Заоборна і Марія Зіцько. Ролю Княгині Ольги відіграла з княжою достойністю Ольга Гулька. Також Ірина Березовська виказала творчий талант хореографа і здібність досконалої балерини.

Сценічна картина „Три епохи — одна історія" представляла всесторонність і патріотичність української жінки в різних епохах української історії. Жінка: Володарка, дипломат (Княгиня Ольга), жінка: борець за волю (Ольга Басараб) і жінка українська мати. Виконавцями в тих трьох ролях були три Ольги (символічний зв'язок) — панна Ольга Гулька, пані Ольга Котульська та інж. Ольга Бандура.

Накінець варто зазначити, що пані, які приймали участь в програмі подбали і про відповідні туалєти — всі були в чудових довгих сукнях, що надавало святові ще більше імпозантности, а з естетичного боку робило дуже приємне враження. Особливо ефектовне враження робила стилева сукня боярині з X століття, в якій мали нагоду побачити голову СУА.

Академія справді була на високому рівні.

БОЛЮЧА ВТРАТА

Дня 16-го жовтня 1969 р. відійшла у вічність на 79-му році життя бл. п. добр. М. Архангельська — дружина бл. п. о. протопрес. Петра, бувшого настоятеля і основоположника Церкви Св. Покрови в Монтреалі. Протягом 2-ох днів труна з тілом бл. п. М. Архангельської була в нашій церкві, де відправляли Панахиди, а в суботу Св. Заупокійна Літургія й Похоронна відправа. Під час Панахиди зі словом виступили о. протопрес. Володимир Слюзар і о. О. Костюк, які тепло згадали віддану помішницю покійного о. прот. Петра, велику труженицю на церковній і громадській ниві. Панахиду відправляли 4 священики: о. прот. Володимир, о. Олександер, о. Григорій, о. Ігор.

У суботу -8-го жовтня бл. п. Архангельська була похована на цвинтарі Монтреал, а над могилою прощальне слово повної теплоти і співчуття для родини виголосив голова громади проф. А. Степовий. Дуже гарно співав церковний хор Церкви св. Покрови під диригуванням І. Козачка. Опісля відбувся поминальний обід, улаштований громадою і жіночим тов. ім. Лесі Українки, на якім зі споминами виступив о. Олександер, а від жін. тов. — Н. Грицина, та з більшим спомином виступив о. протоєрей Епіфаній Чижів. З подякою від родини виступила донька покійної Юлія. Була переведена і збірка на нев'янучий вінок для церкви.

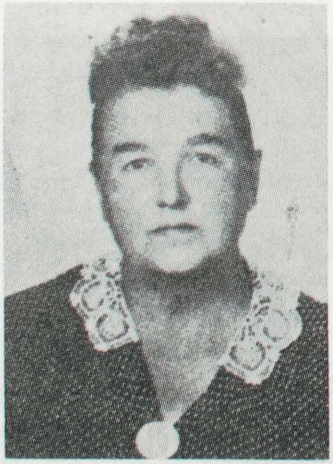

Бл. п. М. Архангельська

Відійшла у вічність шляхетна людина на рідкість у наші часи — своєю душевною добротою, материнською ласкою для всіх.

Вічна Пам'ять, а канадська земля хай буде їй легкою!

Т. Бова.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Ніна Мудрик-Мриц

МАМИН ДЕНЬ

Як стрибнуло сонечко
Вранці у віконечко,
Стрепенулось: „Ах!"
Задивилось в Галочку
Прибрану мов кралечку
З квітами в руках!!

Ой куди ж це Галочка,
Дівчинка мов лялечка,
Рано так спішить?
— Оченята світяться,
Пахне квітів китиця,
Кіска мерехтить!

Глянула в віконечко,
Привітала сонечко
—Пальцем в шибку: брень!
„Йду вітати ненечку;
Квітів несу жменечку,
Нині ж Мамин День!"

Зайчик і маргаритка

Сонечко тільки-що встало і дуже здивувалося, що по лісі ходить маленький сірий зайчик. Адже маленькі сірі зайчики люблять довго спати.

Наш зайчик ходив і ходив по лісі й журився. На ньому було чистеньке вбрання, і це теж було дивно — адже на маленьких сірих зайчиках рідко буває таке чистеньке вбрання. Хіба що у свято.

Сонечко, яке, гарно вмившися росою, уже прогулювалось по небі, кинуло один промінчик на зайчика і спитало:

— Маленький сірий зайчику, чому ти так рано встав?

— Бо маю велику журбу, — відповів зайчик.

— А чому ти так гарно одягнений?

— Бо сьогодні свято.

— А яке ж це свято?

— Свято мами.

— То чого ж ти журишся?

— Бо не знаю, що подарувати своїй мамі. Ходжу і ходжу по лісі і ще нічого не придумав. А мама, сіра зайчиха, незабаром уже прокинеться, і тоді з чим я її привітаю?

— Я думаю, що вистачить, коли її поцілуєш і будеш дуже чемний.

— Я й так буду чемний, але це мало.

— Тоді дивися, щоб не забруднити свого чистенького святкового вбрання, і мама буде рада.

— Я й так чистий, але це мало.

— Гм, гм, — сказало нарешті сонечко, — справді, не знаю, що тобі порадити.

— І я не знаю, що собі порадити — зітхнув маленький сірий зайчик.

— А я знаю! — шелеснуло щось у траві, — знаю!

— Хто це? — здивовано перепитав зайчик.

— Це я, лісова маргаритка — біла квітка. Нахилися трошки, то мене побачиш.

Маленький сірий зайчик нахилився і побачив чудову маргаритку, яка всміхнулася до нього так весело і мило, що зайчик забув свою журбу і сказав:

— Ти дуже, гарна, маргаритко.

— Ось і зірви мене і занеси своїй мамі. Думаю, що їй теж сподобаюся. А коли поставиш мене у глечик з росою, буде мені дуже добре і тоді звеселятиму твою маму, і це буде дуже гарний дарунок...

...Коли сіра зайчиха прокинулася, побачила перед собою свого синочка — маленького сірого зайчика. На ньому було чистеньке вбрання і тримав він у руці чудову білу квітку — лісову маргаритку.

(І. Р.)

МАМУ ДУЖЕ Я ЛЮБЛЮ

Перший промінь засвітився
У віконечко у нас.
Мама встала, брат підвівся,
І мені вставати час.

Застеляю ліжко вміло,
Підбиваю подушки.
Узяла пахуче мило
І вмиваюсь залюбки.

Ну, а де це мій гребінчик?
Зараз кіску розчешу
І на самий його кінчик,
Тую стрічку пов'яжу.

Мама так в'язать навчила
Маму дуже я люблю.
Мама ніжна, мама мила...
Я для неї все зроблю...

В. Ткаченко

Громадська і родинна хроніка

В РОКОВИНИ Т. ШЕВЧЕНКА

Заходами членок відділу і церковної громади відбувся 15 березня 1970 року концерт присвячений пам'яті Т. Шевченка. Програма складалася з таких точок:

„Заповіт" — виконав хор під управою пані Залубняк; вступне слово виголосила сумківка — Маруся Блажук; „Думи мої" — хор молоді під управою Всеч. о. П. Блажука; „Учітеся брати мої" (деклямація), виконав наш малий — О. Коновальчук; „Поклін тобі, Тарасе" — хор молоді; „Іван Підкова" — дуже гарно виконата — Наталя Грицюк; реферат відчитала сумківка — Альфа Демчук; „Мені три надцятий минало" віддеклямував дуже гарно — П. Блажук; „Шевченко з могили" виконала — Марта Грицюк; „Туман хвилями лягає" — церковний хор; слово Всеч. о. Блажука; національні гимни

Програму переводила сумківка Оля Грицюк.

Після концерту гості й учасники ділилися в товариській гутірці про свої враження з відбутого свята.

К. Боярчук.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Тандер Бей Савт, Онт.

Кожного року в м. лютім український нарід відзначує роковини своєї найбільшої поетки Лесі Українки. В її честь організації, товариства улаштовують академії, концерти, святкові сходини, на яких читають її твори.

І так в неділю, 22 лютого 1970 р. жіноче т-во ім. Олени Пчілки при УГПЦеркві св. Володимира урочисто відсвяткувало цей день.

Відкриваючи концертову програму, добр. Анна Зміївська привітала членок і запрошених гостей вшанувати пам'ять поетки повстанням з місць однохвилинною мовчанкою. Мистецькі точки концерту були добірні і викликали святочний настрій. Цього року жіночий хор ім. Івана Франка при Тов. Просвіта у Форт Вілліямі під диригентурою п. Григорія Мигаля звеличав нашу програму своїм чудовим співом. Першою точкою була молитва „Під Твою милість", других дві пісні — „Ой не світи місяченьку", „Білі каштани" та „Калитонька". Поезії Лесі Українки були по мистецьки відчитані. „Бути чи не бути" читала Софія Мендик, „Поворіт" — Анна Стасів, „До товаришки" — Варвара Бойко, „Одержима" („фрагмент) — Марія Холодило, „Мій шлях" — Марія Дудка, „Спомини" (Олени Журливої) — Соня Клименко.

Реферат про Лесю Українку приготовила пані Теодора Литвин. Тема доповіді — „Леся Українка як письменниця і героїня" — зміст якого була любов Лесі Українки до свого народу та її кличі до свободи. Добр. К. Пахолків читала уривки з драми „Руфін і Присциля" та давала пояснення. Голова т-ва пані Марія Гронська подякувала учасникам програми та гостям за участь і запросила всіх залишитись на чай.

У своїм пастирським заклику о. Павло Зміївський підкреслив значення таких роковин та заохочував читати свою літературу і пізнавати своїх письменників, а в цім дусі виховувати свою молодь. Отець настоятель звернув увагу, що читачі поезій, майже кожна читали їх з журнала „Промінь" і що на таких святкуваннях ми повинні памятати про наших працівників друкованого слова — тим самим заклик зложити пожертви на прес. фонд журнала „Промінь".

Проведено збірку, яка принесла $53.40 і придбано одну нову передплату.

А. Стасів, секр.

ПРИМІРНА І ЗАСЛУЖЕНА ЧЛЕНКА

ЧЛЕНСЬКИЙ ЧАЙ

Йорктон, Саск.

Дня 15 лютого цього року відділ Союзу ім. Олени Пчілки улаштував свято членства, під назвою Членський Чай.

Свято почалося Службою Божою в місцевій православній церкві, яку відслужив Всеч. о. М. Стеценко, співав прекрасно церковний хор під управою диригента п. В. Грегорі. Церква була переповнена вірними. По Богослуженні відбулася Панахида за померлих членок т-ва. Цей святочний настрій урочистости вірні перенесли і до залі Народного Дому, де відбулася святочна програма о год. 2-ій по полудні.

Програмою керувала референтка освіти пані Анна Цимбаліста. У своєму слові привітавши присутніх, вона пояснила значення такого свята й офіційно відкрила чайне прийняття. Хор, під диригентурою п. В. Грегорі відспівав „Боже Всесильний" і „О, Україно". По цім слідувала хвилина мовчанки вшанування померлих членок.

У своїм слові пані Цимбаліста, як референтка освіти, підкреслила значення свята членства, яким ми уводимо нових членок до товариства, обзнайомлюємо їх з нашим статутом. Доповідачка підкреслила ті моральні користи, які здобуває кожна активна членка бо організація — це доповнююча школа у нашім рідним українськім світі, якої ми не знайдемо ніде инде.

Голова відділу пані Анастасія Лис привітала учасників і попросила членський комітет — пань Ірену Воронюк і Ливону Вінтоник, щоб вони покликали нових членок. Нових членок було 14. Тоді пані О. Піць причепила корсаж пані Анні Владійчук, а пані Цимбаліста причепила корсаж голові пані А. Лис.

Слово забрав парох громади Всеч. о. М. Стеценко. Він привітав нових членок і виголосив доповідь на тему „Як розуміти нашу організацію". Голова громади п. Ю. Скварчук зложив привіт і побажав успіхів. Після промов слідувала музична частина програми. Хор відспівав „Ой у лузі червона калина" і „У вишневому садочку".

По цім дві промові. Першою промовляла голова пані Анастасія Лис на тему „Союз Українок Канади". Вона говорила про завдання організації і її цілі. Доповідь була коротка, але змістовна і цікава. Пані Савеля Скварчук говорила про відзнаку „Смолоскип" як символ організації та яке значення вона має для кожної членки. Формальне вручення шпильок-відзнак для нових членок виконала голова т-ва пані А. Лис. Грамоту відзначення одержала того дня пані Анна Кучерява, яка прибула з Шіго за 25 літ приналежности до Союзу Українок Канади, а пані Анна Владійчук, почесна членка вручила грамоту приналежности пані О. Піць.

Добр. Стеценко в імені нових членок злобкила подяку зарядові і членкам т-ва та побажала найкращих успіхів. Пані А. Лис вручила пані О. Піць квіти, як уступаючій голові т-ва. Кінцеве слово пані О. Піць закінчувало програму дня.

Подяку учасникам програми зложила пані А. Цимбаліста — освітня ре-

СВІТЛИНА ЧЛЕНОК ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ В ЙОРКТОНІ. Зліва направо перший ряд сидять: І. Воронюк, В. Трофанюк, Л. Вінтонік, А. Ковалик, О. Піць, Всеч. о. М. Стеценко, добр. Ю. Стеценко, А. Лис, С. Скварчук, А. Владійчук, Н. Гишка, А. Цимбаліста, Ф. Білокрила, Л. Смигальська; 2-ий ряд: К. Загарук, Л. Филипчук, А. Шинківська, А. Брик, М. Пасійчник, М. Прокопчук, П. Стратійчук, О. Копельчук, А. Вінтоник, С. Вонитова, П. Бортова, О. Стінка, М. Кошман, К. Лисенко, П. Фененець, М. Матійчук, А. Демчук, В. Друшка, Р. Чабан; 3-ий ряд: Л. Фиргусон, М. Трофаненко, А. Сіра, А. Олінек, М. Склярук, С. Герман, М. Дарійчук, А. Михальчук, З. Вакарчук, А. Равлюк, А. Денесик, А. Кучерава, К. Куриляк, Н. Трофаненко; 4-ий ряд: Т. Кардинал, А. Залещук, Е. Погорлік, С. Ригус, Е. Грегорі, П. Семенюк, А. Левчук, П. Кожушка, П. Думка, М. Малуш, К. Фенюк, К. Лисак, М. Волощук, Л. Крипякевіч, О. Герман, М. Гусак, М. Герман, Н. Гнип.

ференткa. Хор відспівав „На многії літа".

Комітет подав чай і перекуску. Молоденькі сумківки розносили і подавали гостям чай. Прихід з чайного прийняття в сумі 50.00 дол., відділ призначив на прес. фонд журнала

Анна Ковалик, секр. „Промінь".

СВЯТО ГЕРОЇНЬ

Норт Бетлфорд, Саск.

Відділ Союзу Українок ім. Олени Пчілки, врочисто вшанував пам'ять дня українських героїнь і письменниць: Лесі Українки, Олени Теліги, Харитї Кононенко і Ольги Басарабової. Імпреза відбулася 22 лютого в 7-ій годині вечора при участі поважного числа членок та їх родин. Всеч. о. Степан Зузак відслужив Панахиду при помочі дяка Д. Гарасимова і вірних. Опісля відбулася святочна академія в залі під церквою. Заля була прибрана портретами героїнь.

Програму свята відкрила і ним проводила голова програмового комітету пані Савеля Лазарович, яка також є нашою диригенткою. Реферат про життя і діяльність Лесі Українки, Олени Теліги і Ольги Басарабової виголосила пані Марія Саранчук. Про Харитю Кононеко промовляла пані Анна Семко, яка особисто знала Харитю Кононенко. Під проводом пані С. Лазарович учасники відспівали кілька відповідних пісень. Всеч. о. С. Зузак поділився своїми враженнями з відбутого свята ,його значення, даючи признання зарядові за підготовлену академію. Отець настоятель закликав жінок до дальшої успішної, а головне до виховно-освітньої праці.

Кінцеве слово сказала голова т-ва пані Марія Сохацька, висловивши подяку учасникам та запросила всіх до смачної перекуски.

Референтка журнала, Марія Гарасимів дала заклик до збірки на пресовий фонд „Променя". На цей заклик наше громадянство щиро відгукнулося і зложило 30.00 дол., які пересланo до редакції. Свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Марія Гарасимів, рефер.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Вінніпег

В середу, 25 лютого цього року заходами Культурно-освітнього Комітету відділу ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Трійці відбулася святочна імпреза присвячена роковинам поетки.

Програму свята відкрила голова освітнього комітету — пані В. Мулик-Луцик вступним коротеньким словом. Концертові точки виконувала молодь. Першою у програмі виступила Оксана Мулик-Луцик, яка відограла на піяно вязанку мелодій з творів поетки. Милозвучно виконала сольо-спів Лиліян Гуринюв і зворушила ним слухачів. При піяно була Оксана Мулик-Луцик.

Наступною точкою була інсценізація „Біда навчить" Лесі Українки з оповідань для дітей відповідно пристосована для сцени і доповнювала концертову програму Цю сценку виконували члени молодшого відділу СУМК ім. Івана Данильчука, а під проводом пані Олі Завісляк. В цій сцені персонажами були різні птахи, відповідно схарактерезовані і добре вивязувались зі своїх роль. На особливу увагу заслуговує горобчик, якого виконував Богдан Романик.

Святочний реферат виголосила добродійка Марія Керніцька. Цікава і змістовна доповідь відтворювала епізоди з життєвого шляху поетеси, про її змагання з недугою, про її літературну творчість та про її високі національні ідеали, бо „писане слово було її одинокою зброєю, двосічним мечем супроти ворогів України". Доповідачка час від часу прочитувала уривки з творів поетки, ілюструючи думку словами поетки.

Кінцеве слово голови відділу пані Марії Юрків закінчувало програму, яка своїм змістом знову передавала частинку духа поетки, який завжди кличе нас, щоб і в найтяжчих моментах життя нашого народу не переставати працювати для нього і вірити в його світле майбутнє.

Є. Білич, прес. реф.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Засобами двох відділів ім. Св. Кн. Ольги і „Тризуб" при Катедрі св. Володимира у Торонті було влаштоване згадане Свято в неділю 15-го лютого 1970 р. під проводом голови культ.-осв. ком. д-р Ганни Янішевської. Присутніх на імпрезі було понад 100 осіб. Імпрезу відкрила голова відділу ім. св. Кн. Ольги пані Марія Божик.

Доповідь про творчість Лесі Українки виголосила поетка Лариса Мурович. Доповідь була фахово опрацьована. Лариса Мурович звернула увагу на політичні погляди Лесі Українки, насвітлила зміст драми „Оргія", де співець Антей з великим горем сприймає те, що його приятелі запродують свій талант римлянам. У постатях римлян Леся Українка схарактеризувала російських повновладців, а у постаттях греків українську інтеліґенцію, яка вислуговувалась Росії збагачуючи її культуру. Великий патріотизм у творах Лесі Українки підкреслила у своїй доповіді Лариса Мурович.

Сольоспів виконували п. О. Вовкун, акомп. п. Іраїда Черняк і диригент Катедрального хору п. Босий, акомп. панна Стефанія Олійник. Дві пісні виконав жіночий ансамбль під проводом п. Федора Лавринюка. В ансамблі співає дружина п. Ф. Лавринюка п. Валентина Лавринюк.

Музичні точки на піяніно виконували Оксана Безкровна і Галина Звірховська. Вірші Лесі Українки деклямували Леся Яхимець, Даруся Мейнер, Леся Шліхта, пані Лавринюк і пані Ніна Козій. З великою приємністю треба ствердити, що участь в програмі свята брала шкільна молодь за винятком кількох пань. Гарно сформоване слово подяки виголосила панна Клавдія Коропецька, голова відділу „Тризуб". Портрет Лесі Українки і сцену удекорувала з мистецьким хистом пані Іванна Вахна, голова українського музею при Катедрі. „Спільним співом українського гимну „Ще не вмерла Україна" закінчилася офіційна частина свята.

Чайне прийняття під проводом пань: Іваницької, Антонишин, Ґутий і Спудерко відбулося на гарно прибраних квітами столах. Це завдання зі смаком і досвідом виконала пані С. Яхимець.

Після чайного прийняття присутні мали приємність прослухати доповідь п. Івана Боднарчука, голови Шкільної Ради на східню Канаду. Доповідь була на тему українського шкільництва та плекання української мови.

Є. Василів, прес. реф.

ІМПРЕЗА В ПАМ'ЯТЬ ПИСЬМЕННИЦЬ

Вакав, Саск.

Дня 4-го січня відділ ім. Ольги Басарабової у Вакав, Саск., відзначив свято трьох визначних українських жінок-письменниць — Ольги Кобилянської, поетеси Лесі Українки та героїні Ольги Басараб, патронки жіно-

чого т-ва у Вакав, Саск.

Імпрезу почато відслуженням Панахиди о. Ів. Мельничуком, дякував п. Роман Скакун. Для Панахиди був гарно прибраний стіл, зо свічками і хрестом, квітами та трьома калачами.

Після Панахиди відбулася коротка програма, якою керувала пані Марія Максюта, голова товариства. Програму розпочато піснею „Царю Небесний". Пані Максюта сказала вступне слово пояснюючи значення свята.

Жіночий хор відспівав пісню „Тече річка невеличка", після чого пані Білокурa відчитала реферат про Ольгу Басарабову, патронку жіночого товариства у Вакав. Опісля слідувала пісня „Ой, у полі могила" і дует пань Олени Шевчук і Анни Білокурої „Родимий краю". Деклямація „Гетьте думи", виконала пані Катерина Михайлюк.

Добродійка Мельник представила пані Максюту і попросила її до реферата про Лесю Українку, який вона сама приготовила. Слідувала хорова пісня „Квіти мої", слова Лесі Українки і поема „Місячна легенда", також Лесі Українки деклямували в трьох частинах: першу — пані Докія Костецька; другу — пані Василина Михайлюк; третю — пані Антоніна Боднар. Слідував жіночий хор з піснею „Стоїть явір над водою".

Після того, пані Максюта представила пані Олену Шевчук і попросила її до реферату про Ольгу Кобилянську. Всі три референтки старанно виголосили свої реферати. Слідувала пісня хором „Човник хитається" і дует пань: Шевчук і Білокурої „Скажи мені правду" і хором „Заграй ти, цигане старий". Кінцеве слово сказав о. Мельничук, а п. Роман Скакун проспівав „Ще не вмерла Україна" і „Боже, щасти", разом з учасниками.

На закінчення подано гарно приготовану перекуску

Олена Шевчук.

ЧАЙ НА ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ" І СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Вже через кілька років відділ при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні улаштовує Чай на „Промінь" і Свято Лесі Українки водночас. Цього року ці імпрези відбулися в неділю, 1-го березня по полудні в катедральній залі. Біля сцени на столі, прибраний вишиваним рушником стояв великий портрет Лесі Українки а поруч лежали її твори. В просторій авдиторії гості засідали коло столиків накритих

Сидять зліва направо: пані Лукія Голубіцька, голова комітету „Променя", пані Надія Боднар, голова відділу, пані Олександра Фарина, голова соціял ного комітету. Стоять зліва направо: членки комітету „Променя" — Марія Гринчук, Стефанія Пауш, Анастасія Мисак, Емма Верхомин, Катєрина Міськів, Едмонтон, Алта.

вишиваними обрусиками; на кожному лежала ваза з жовтим нарцизом і картка з написом „Промінь", прикрашена українським розписом. Портрет і картки роботи мистця-маляра Вадима Доброліжа.

Гостей вітали пані: Лукія Голубіцька голова Комітету „Променя" і Надія Боднар, голова відділу. При дверях гостей записували пані: Катерина Міськів і Анна Томнюк, касирка відділу; передплати збирали Анастасія Мисак і Стефанія Пауш; гостей доглядали Емма Верхомин і Марія Гринчук.

Пані Голубіцька відкрила програму. Вона пояснила про користи, що приносить жіноцтву власний журнал й гарячо апелювала, щоб членки старалися придбати нових передплатниць. Пані Анна Звоздецька, голова Провінційної Управи(виголосила змістову доповідь про життя і творчість Лесі Українки. Восьмеро дітей з 3 і 4-тої кляс Української Школи, учні пані Ольги Лукомської (яка є головою Освітно-Культурного Комітету), продеклямували вірші з поезій Лесі Українки.

Посередині залі стояв довгий стіл, накритий вишиваним обрусом. Посередині стола — гарний кошик квітів з свічками по боках. На обох кінцях стола була срібна посуда, з якої наливали гостям чай добр. Марія Хом'як, добр. Юстина Лучак, добр. Надія Фляк, добр. Марія Василів, добр. Стефанія Юрківська, добр. Надія Стус, добр. Надія Крищук і Февонія Пелех, референтка „Променя" при провінційній управі Союзу. Перекуску подавали членки Соціяльного Комітету, якого очолює пані Олександра Фарина.

Зібрано на передплати $105.00, на пресовий фонд $20.00, збірка $63.00, разом $188.00.

Стефанія Пауш.

СВЯТО КНЯГИНІ ОЛЬГИ

В неділю, 2 листопада 1969 р. жіноче тов. ім. княгині Ольги при Соборі Св. Покрови у Вінніпезі врочисто відзначило пам'ять патронки цього відділу — 1000-ліття упокоєння великої княгині Ольги. Це свято започатковано Архиєрейською Службою Божою, яку очолив Владика Борис в сослуженні місцевого духовенства, на якій співав студентський хор Колегії Св. Андрея під керівництвом п. І. Наконечного. Після відправи Літургії відбувся спільний обід, приготований членками товариства в Соборній залі. На це свято жін. тов. запросило багато гостей, представників з інших жіночих організацій міста Вінніпегу та членів Соборної громади. Голова жін. тов. пані Діяна Бабинчук відкрила свято, привітавши гостей, та членів громади й передала програму добр. Галині Кіцюк, яка представила достойних гостей за головним столом. Владика Борис промовляв на тему, що стосувалась цього святкування, а також зложив побажання відділові та заохотив до дальшої праці в користь нашої Церкви і народу.

Добр. Галина Кіцюк представила

головного доповідача добр. М. Керницьку. Прелегентка в своїй доповіді представила картину з життя і праці Великої княгині. На сцені красувався портрет Володарки України, прикрашений вишитим рушником та букетами живих рож.

Голова Пров. Екзек. Союзу Українок на Манітобу панна Т. Гаврисишин у своїм вступнім слові зложила привіт і гратуляції відділові при Соборі Св. Покрови, який перший в Манітобі відзначив пам'ять Великої Княгині Ольги і прочитала деякі резолюції, що були пред'явлені минулого літа на з'їзді в Едмонтоні. На закінчення склала признаня жін. тов. та слова-заохоти до дальшої праці. В імені студентів промовляв п. Куліш та склав привіт-побажання.

До збагачення програми цього свята причинились студенти Колегії, які милували своїми чарівними голосами всіх присутніх. Хор Колегії Св. Андрея відспівав такі пісні: „Херувимська", „Святий Боже".

Дві студентки виконали дует при фортепіяновому супроводі: „Ой у полі могила" та „Де Дніпро наш котить хвилі". Деклямацію „Княгиня Ольга", з чуттям передала В. Шевель. Добр. Г. Кіцюк зворушливими словами складає привіт нашому народові на рідних землях Україні. Тому, що біжучий рік був роком молоді, настоятель Собору Св. Покрови о. Сергій Кіцюк спрямував свою промову до молоді, в якій звернувся із закликом, щоб молодь гуртувалась і плекала українську культуру та по-батьківськи вказав виховуватись на високоморальних християнських засадах. Також привітав жіноче тов. при Соборі та склав найкращі побажання в їхній дальшій праці. На закінчення добр. Галина Кіцюк зложила подяку представникам, гостям та членам громади за їх чисельну участь у святі і членкам жін. тов., які влаштували це свято й причинились до його успіху.

В. М.

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Заходами обидвох відділів Союзу в Торонто — Кн. Ольги і „Тризуб" при Катедрі Св. Володимира у Торонті улаштовано святочні сходини у роковини поета України Тараса Шевченка. Сходини відбулись 9 березня 1970 р. в залі св. Володимира.

Зворушливим був „Заповіт", що його проспівали гуртом всі учасники сходин. Голова відділу Кн. Ольги пані М. Божик переказала зміст книжки Наталі Холодної „Шлях Велетня", в якій подаються біографічні дані про поета.

Голова культ-освітнього комітету д-р Г. Янішевська подала відомості про Шевченка як мистця-маляра. Добр. М. Фотій зворушливо розповіла про події повязані з похороном поета. Вірш „Розрита могила" продеклямувала добр. О. Вишиван та прочитала баляду „Причинна", „Лілею" прочитала пані Майнер, вірш, „Мені однаково" продеклямувала добр. Є. Василів.

Вшанування нашого славного поета ми закінчили гуртовим співом „Реве та стогне Дніпр широкий". Голова освітнього комітету д-р Г. Янішевська подякувала учасникам святочних сходин, що так чисельно прибули і хоч в короткій програмі та по родинному згадали про того, хто життя своє посвятив за волю українського народу. **Є. Василів,** прес. реф.

ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНОЇ ЧЛЕНКИ
Мелфорт, Саск.

Вікторія Щербій

Вечером, 25 лютого, членки відділу ім. Кн. Ольги з Ґронлиду, Саск. зійшлись у домі пані Вікторії Щербій, яка живе тепер у Мелфорті, щоб вшанувати її за довголітню громадську працю й як нашу почесну членку.

Пані В. Щербій була першою нашою секретаркою, коли 1929 року зорганізувався наш відділ. Її спокійна і розважна вдача дуже надавалась на провід у товаристві. Пані Щербій довший час була головою відділу, брала участь у різних зїздах, як делеґатка й з власного зацікавлення. Тепер пані Щербій виконує обов'язок сестриці при нашій Церкві. Вона була одна з тих, які не зважаючи на тягар домашніх обовязків в господарстві, а вимоги були великі, вона завжди брала активну участь в громадськім житті і вважала ці обов'язки як повинність і дозвілля.

Того вечора голова відділу пані Ґеня Боднарчук вручила пані Щербій вязанку квітів, подякувала їй за довголітню працю і зложила щирі побажання на будуче.

По цім слово забрала пані Щербій, вона подякувала паням за увагу, за оцінку і закликала молодших членок до праці, щоб піддержати і поліпшити все те, що започаткували і передали наші оснувательки.

Вшановуючи наших старших членок, ми задержуємо звязок з минулим і тільки в цей спосіб ми зможемо оцінити осяги в нашім громадськім житті, зрозуміти наші проблеми і сьогодні плянувати наше майбутнє В наших часх ми звертаємо велику увагу на прогалину між старшою і молодшою ґенерацією, а розвязка можлива лише тоді, коли наші ряди поповняться молодшими, енергійними силами жінок та зрівноважити їх з досвідом практичних переживань старших членок. Тільки у співпраці ми зближаємось до своєї мети та приходимо до повнішого розвитку.

Наше товариство надалі буде цінити працю нашої заслуженої членки пані Вікторії Щербій та черпати з її багатого досвіду у громадській праці.

Присутня.

ПРИ КУЛЬТ.-ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТИ
Ванкувер

Заходами відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері, 15 лютого 1970 р. відбулась святочна імпреза, присвячена роковинам Л. Українки, патронки т-ва.

Програму свята відкрила вступним словом пані Марія Вакалюк, в якім підкреслила значення таких роковин. В програму входили концертові точки як слідує:

„Ой горе тій чайці" і „Ставок заснув" — виконав церковний хор під диригентурою пані Є. Єлиняк; „Давня весна" — вірш Лесі Українки — віддеклямувала Віра Шевчик; „В'я-

занка українських пісень — мандоліновий дует виконали сестри Петруся і Наталка Романюк.

Реферат про Лесю Українки виголосила пані — добр. К. Бублик; „Золоті гори" і „Ой ти, дівчино" — фортепіянове сольо виконала панна А. Романюк; „Тиха Кубань" і „Туман" — мандоліновий квінтет, виконали панночки: Орися Ахтимійчук, Іванна Воробець і Петруся Гузик, п. п. Норман Ахтимійчук і Богдан Гузик; „Боже Великий" і „Боже щасти" — церковний хор.

Голова відділу пані Н. Воробець подякувала виконавцям за концертові точки а присутнім за участь, якою вшанували память поетки. При цім запросила всіх учасників залишитись на чай, що його спеціяльно приготовило жіноче т-во в користь журнала „Промінь". Збірка з чаю принесла $35.00, які переслано на прес. фонд журнала.

Програмою свята керувала пані Марія Вакалюк. Членки програмового Комітету пані: добр. К. Бублик і М. Вакалюк. **Калина Гузик,** кор. секр.

РОДИННЕ СВЯТО П-ВА ТАЦЮНІВ
Форт Вілліям, Онт.

П-во Александра і Петро Тацюни, які проживають у Форт Вілліямі, Онт., зустрічали 50-ліття свого подружнього життя 7 і 8 лютого 1970 року у своїм власнім домі.

В суботу вечером відбулась родинна зустріч (реунія) при святочній вечері, яку приготовили дочки п-ва Тацюнів — Стефанія і Олена, приїхав також син Едвард з дружиною і дітьми, обидві дочки замужні також з дітьми. В такім родиннім гурті дітей і внуків зустріли п-во Тацюни свій ювілей.

Наступного ранку в неділю відбувся в Церкві по Богослуженні Молебен за здоровя ювілятів, а ціле пообіді і вечером продовжувались вільна гостина для друзів. Запрошені гості заходили складали побажання ювілятам, гуторили, гостились і відходили хто коли хотів і нові приходили. Було гарно, відмінно від подібних ювілеїв і святочно.

Пан Петро Тацюн приїхав до Канади по першій світовій війні 1927 року, а дружина Александра з двома дочками Стефанією та Оленою і сином Едвардом 1934 року. Спочатку замешкали в Едісон, Онт., недалеко Кенори, де п. Тацюн працював при

П-во Александра і Петро Тацюн. Фото Ендрюс

залізній дорозі, а опісля перенеслись до Форт Вілліяму.

П-во Тацюни відомі зі своєї громадської праці в різних українських і канадійських організаціях. Вони є членами Української Православної Церкви Преєв. Богородиці, членами Просвіта, пані Тацюн є членкою відділу Доньки України, бере активну участь у місцевому КУК, є учасницею Конгресів Українців Канади, З'їздів Союзу Українок Канади, цікавиться українським народнім мистецтвом, а недавно опрацювала й видала друком книжечку п. н. „Весільні обряди і звичаї Сокальщини".

П-во Тацюни одержали з нагоди свого ювілею багато памяткових подарунків, привітань і побажань від рідних, приятелів та писемних і телеграфічних привітань, між якими був привіт від прем. Канади Еліота Трудо, від провідника опозиції Стенфілда, сенатора Юзика, прем. провінції Онтаріо Джона Робартса та інших. Хай цих кілька скромних рядків будуть оцінкою за їх громадські труди від друзів. **Н. Н.**

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА
Йорктон, Саск.

Згідно з програмою Союзу Українок Канади наш відділ ім. О. Пчілки улаштував імпрезу — День Українського Студента.

Програму свята попередила Служба Божа в Церкві, це було в неділю, 2-го листопада 1969. Відправляв Всеч. о. М. Стеценко. Це був також День Подяки і по Службі Божій відбувся спільний обід, що його приготовили членки жіночого т-ва. На імпрезу були запрошені студенти вищих шкіл, гості та учителі.

По обід пані Анастасія Лис тепло привітала гостей, зокрема студентів, підкресливши значення такого спільного свята. Голова жін. т-ва пані Олеся Піць представила гостей, студентів, а зокрема привітала гостю пані Рому Франко з Саскатуну і добр. Стеценко та заквітчала їх корсажами.

Доповідь на святі виголосив настоятель Всеч. о. Стеценко. До студентів промовляв п. Іван Стратійчук, голова СУС. Головною темою його слова було зясування ідеалів, які лежать перед освіченою українською молоддю, а прямувати до них можна лише через включення себе в громадську працю у своїм суспільстві.

Промовляла до студентів пані Рома Франко заохочуючи їх побирати українську мову у вищих школах. Привітав гостей та учасників свята голова громади пан Скварчук.

Від студентів зложила подяку жіночому т-ву панна Л. Благут. За доповідь п. І. Стратійчукові і пані Р. Франко подякувала панна Зиновія Семенюк. Студенти були дуже вдоволені з цієї імпрези, особливо з теми і способу переданих думок двох доповідачів з Саскатуну. Кінцеве слово А. Лис закінчувало програму.

Анна Ковалик, кор. секр.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
у Смокі Лейку, Алта.

Члени української громади, жіночого товариства і приятелі улаштували „Маланку", яка відбулася 13-го січня 1970 р. у залі Українського Народного Дому. В. Маланці дійові особі були дід і баба, коза, поліціянтки, жид, салдати, циган, коваль і ковалиха, доктор і медична сестра, ворожка, — кожний персонаж був убраний у власній стрій. Учасники маланки виконували свої ролі цікаво і штудерно так як до своєї професії. Вечорок випав дуже весело і забавно. На закінчення вечера, членки товариства подали перекуску аматорам і гостям.

— — —

Спільна Свята Вечера — заходами Жіночого Т-ва, сетрицтва св. Анни і церковної громади відбулась 18 січня 1970 року у залі Українського Народного Дому. Господині приготовили страви дома, а гарячу у залі. Перед вечерою відбулось водосвятіє в Українській Православній Церкві.

На Святу Вечерю прибуло гарне число громадян і гостей. Господарем вечора був Никола Слемко — голова церковної громади. Всеч. о. Мельничук поблагословив стіл, а по вечері виголосив промову нав'язуючи її до традицій та їх значення в житті нашого народу. На закінчення усі колядували під проводом Марії Антонюк.

Д. Російчук.

ПРИМІРНА І ЗАСЛУЖЕНА ЧЛЕНКА
Канора, Саск.

Час від часу на сторінках нашого журнала „Промінь" читаємо про заслужених і відзначених членок по відділах Союзу Українок Канади. Через „Промінь" ми довідуємося про їх вклад у розбудову нашого зорганізованого жіноцтва й рівночасно ми знайомимося з ними.

Одною з таких заслужених і працьовитих членок у відділі С.У.К. ім. Марії Маркович в Канорі, Саск. є 62-річна пані Домка Ленько. У відділі вона є активною членкою від 1960 року, відколи вона зо своїм мужем Олексою перенеслися мешкати на постійне до Канори.

Пані Домка Ленько особливо цікавиться українським мистецтвом, як писанням писанок і вишиванням. Кожного року перед Великоднями святами вона по-мистецькому пише десятки писанок, які своїм артистичним виконанням захоплюють багатьох. Під її проводом старші членки товариства, як пані: Єлисавета Лабюк, Оксана Гладун, Александра Козоріз і Анна Полович пишуть писанки й обдаровують ними на Великдень хворих у шпиталі й стареньких у старечім домі. Також вони жертвують свої писанки для випродажі в жіночім товаристві.

Сумківки й пані Д. Ленько при писанні писанок. Сидять зліва направо: Верджінія Духніцька, Петруся Солтис, пані Домка Ленько, Норма Остафій, Марта Бойчук і Маруся Ортинська в Канорі, Саск.

Поза цю працю пані Ленько з великою охотою навчає писати писанки молодих сумківок та інших дівчат. Поза групове навчання писання писанок при жіночому товаристві дівчатка ще й приватно приходять до дому пані Ленько за порадами та вказівками в писанні писанок.

При Українській Православній Церкві Св Трійці пані Ленько є старшою сестрицею, пече проскурки, як також разом з іншими дбає про красоту храму Божого. Вона вишила вже до нової церкви цілий комплект обрусів, як також вишила обруси до православних церков в Бирджес і Мазепі. Кілька років тому вона очолювала в жіночім товаристві кружок старших членок, який начислював 30 жінок. За їх стараннем куплено до нової церкви диван, доріжку й фіолетні ризи. Помимо того, що пані Ленько кілька місяців тому перебула тяжку операцію, вона й надальше віддано працює в товаристві.

Членки відділу є вдячні пані Ленько за її щиру працю в товаристві і в церкві, за яку бажають їй кріпкого здоров'я, радости тепер і на будуче.

Як передплатниця „Променя" пані Ленько складає на його пресовий фонд 10.00 долярів.

Членка.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА
Ґлеслин, Саск.

Бл. п. Марія Корпач, передплатниця „Променя", упокоїлася в неділю 9-го листопада 1969 року в лікарні Норт Бетелфорді на 91-му році життя. Ма-рія походила з села Обидів, повіту Кам'янка Струмілтова, Західної України.

Марія зі своїм мужем Миколою, вже покійний, належала до тих свідомих активних українських піонерів, які робили корисну культурно-освідомляючу працю в ранні роки українського піонерства в Канаді Вони були одними з перших основників Української Греко-Православної Громади в Ґлеслин і багато даровоі праці, часу і пожертв вклали в розбудову громадсько-церковного життя парафії в Ґлеслин.

Похорон бл. п. Марії відбувся в четвер 13 листопада з української православної Церкви в Ґлеслин. По Похороні покійної Марії в пам'ять її зложили пожертви на журнал „Промінь": по 5.00 дол. — син Ярослав Корпач, і доньки — Анна Голубіцька, Евгенія Макутра і Михайлина Пилат.

Вічна Їй Пам'ять!

о. С. Зузак.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІННІПЕҐ, Ман.

Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори нашого відділу відбулись 11-го грудня 1969 року, у соборній авдиторії. Збори почались молитвою. Предсідницею зборів була голова відділу, Д. Бабинчук, секретарювала — В. Кутна. Голови і урядниці комітетів звітували про цілорічну працю:

Впродовж року відбулось 15 звичайних зборів і двоє засідань заряду. Наш капелян, Всеч. о. С. Кіцюк, дав виклад на тему: „Погляд на нашу Церкву". Під опікою нашого відділу є відділ Молодшого СУМК. — Підтризуб. Певна кількість членок нашого відділу учителює у Рідній та Недільній школах, а також працюють як виховниці, під час вакацій, на літній оселі „Веселка". З ініціятиви нашого відділу відбувся курс писання писанок для учнів Рідної та Недільної шкіл.

На протязі року відбулись такі підприємства: Весняний чай і розігравка, весняний базар, осінній чай, прихід з якого призначений на оплачення Рідної Школи, був улаштований у співпраці зі Шкільним Комітетом, зорганізували різдвяну забаву для членок відділу, даємо поміч і печиво на Йорданську Святу Вечерю і Спільне Свячене у Соборі, улаштували величавий чай, спільними силами відділів Вінніпеґу і Транскони, з нагоди змагання за чашу, у десятиріччя журнала „Промінь". Наш відділ, перший у Манітобі, відзначив 1000-ліття від дня смерти Святої, Рівноапостольної Княгині Ольги, патронки нашого відділу, святочним обідом з мистецькою програмою. Святочний Реферат дала добр. М. Керніцька. Відділ придбав образ Св. кн. Ольги до Соборної авдиторії, взяв організовану участь у святкованні 25-річчя КУК, належимо до Льокальної Ради Жінок. Відділ запросив голову Пров. Екзекутиви на Манітобу, Т. Гавриснишин, дати доповідь на своїх зборах. Розпродали членкам книжку „50-річчя Здобуття Громадських Прав Української Жінки". Щотижня продаємо каву і перекуску під час „бінго", прихід з якого призначений на будову нової авдиторії. Відзначили свято Лесі Українки рефератом, який дала добр. Г. Кіцюк. Зорганізували показну лекцію: як виробляти і пекти паски.

Добродійна праця нашого відділу. Приготовляємо різдвяні пачки хворим і потребуючим членам нашої соборної парафії, ходимо шити до Червоного Хреста, щедруємо на користь Церкви та літньої оселі „Веселка", на Великдень, відвідуємо хворих по лікарнях і обдаровуємо їх пасочками і писанками, приготовляємо спільний сніданок для учнів Рідної і Недільної шкіл, після Святого Причастя. Улаштовуємо уродинову забаву в „Селкирк Дей Сентер", для старших громадян північного Вінніпеґу, коли припадає на нас черга. Піддержуємо матеріяльно і даємо поміч під час карнавалу на користь літньої оселі „Веселка".

Даємо печиво і грошову допомогу на такі підприємства: Чайне прийняття під час осіннього Провінційного З'їзду С. У. Канади, чайне прийняття КУК, чай для сліпих, Чайне прийняття у Старечому Домі Пресвятої Родини. Щорічно маємо продаж печива у міській крамниці „Поло Парк". Купили для відділу два срібні сервіси до чаю.

Наш відділ вислав делеґаток на такі підприємства: Три делеґатки на Всеканадський З'їзд складових організацій СУС в Едмонтоні, дві делеґатки на Пров. З'їзд С. У. Манітоби, дві делеґатки на річницю Сестрицтва Собору Св. Покрови, на річницю жіночого товариства ім. Ольги Басарабової, на річницю відділу ім. Ольги Кобилянської при Церкві Св. Михаїла. П'ять членок нашого відділу є у заряді Манітобської Провінційної Екзекутиви. Членки передлачують і підтримують наш журнал „Промінь".

Наші фінансові зобов'язання: Бюджет до Централі заплачено, $1,000.00 пожертвували на Собор Св. Покрови, $100.00 на оселю „Веселка", $50.00 на пресовий фонд журнала „Промінь", $25.00 на Видавничий Фонд ім. Наталії Кобринської, $10.00 на Стипендійний Фонд, $10.00 на Організаційний Фонд, $10.00 на UNITED WAY of GREATER Wpg. У банку залишилось з 1968 року $356.21, прихід за рік 1969 $2,937.25, розхід за рік 1969 $2,596.54, у касі залишилось при кінці року — $696.92.

Заряд відділу на 1970 рік: Д. Бабинчук — голова, К. Шот — 1-ша заступниця голови, М. Паралюх — 2-га заступниця голови, В. Кутна — рекордова секретарка, Б. Химюк — фінансова секретарка, Е. Луценків — кореспонденційна секретарка, І. Дєда — касирка. Добр. Г. Кіцюк — культ.-освіт. референка; Г. Онуфрійчук — представниця до музею і реф. мистецтва; С. Пелех — референтка журнала „Промінь"; Г. Ґельмич — представниця до Льокальної Ради Жінок; А. Шевель, Г. Онуфрійчук — представниці до КУК; О. Логвинен — представниця до Червоного Хреста; Л. Ґрегорій, А. Тумак — господині; С. Керелюк, М. Задорожна, В. Ковальчук — представниці до комітету літньої оселі „Веселка"; М. Паюк, М. Равлюк — опікунки хворих; К. Шот — опікується ґардеробою.

Шкільний комітет: А. Музичук — голова, О. Довбета — касирка, А. Шевель — рекордова секретарка, М. Кушнірик — шкільні рахунки.

Телефонічний комітет: М. Паралюх, Л. Ґрегорій, В. Ковальчук.

Василина Кутна,
рекордова секретарка.

РОБЛИН, МАН.

Відділ ім. Доньки України

Річні збори жіночого товариства відбулися 1 грудня 1969 р. Предсідниця зборів Софія Островська провела молитву і попросила членок вшанувати пам'ять померших членок хвилинною мовчанкою. Протокол з минулорічних зборів і цілорічної діяльности прочитала секретарка А. Горбай. Також членки заряду і Комітетів здавали звіти. За рік 1969 відбулося 11 місячних зборів і одні надзвичайні.

Впродовж року членки улаштували пирогове пущення, продаж Великоднього печива, Спільне Свячене, видали обід на 25-літний ювілей нашого відділу, курячу вечерю, випродаж вживаного одіння, осінній базар і два рази продаж печива, видали перекуску на Ліцитації, і перекуску після церковної місії, помогли прилагодити вечерю для о. і добр. Равлюк на хрестини їх синка Миколи. Також помогли у пятьох поминальних обідах. Прилагодили торбинки під час Різдвяного концерту для дітей Недільної школи і також прилагодили пачечки для пацієнтів і робітників у місцевім шпиталі та віднесли пачечки до старечого дому на українське Різдво.

Під час 25-літнього ювілею відбу-

то виставу вишиття і 10 річників „Променя". Наш відділ відсвяткував свято Т. Шевченка і Лесі Українки. Сестриці дбають про красу і чистоту в церкві. Членки Марія Копельчук і Марійка Гаврилюк вишили обруси на бічні столики в церкві. Також наше товариство дбає про парафіяльну резиденцію. Членки тов. по черзі відвідують хворих в лікарні і по домах цього року відвідали 45. Наш відділ передплачує „Український Голос" до місцевого шпиталю.

Наше товариство жертвувало на такі цілі: На Колегію св. Андрея — $75.00, з того $25.00 на невиучий вінок сл. пам. о. прот. І. А. Горбая. На журнал „Промінь" — $138.00, місцеву церкву — $180.00, на парафіяльну резиденцію — $225.00.

Фінансовий звіт: з року 1968 осталося в касі — $274.41, прихід в 1969 році — $2,255.38, розходи в 1969 році — $1,776.93, в касі осталось — $752.86.

Заряд т-ва на 1970 рік. Уступивша голова — Софія Островська, голова — Одарка Халанчук, 1-ша заст. голови — Христя Вовчук, 2-га заст. голови Василина Проник, секр. — Анна Горбан, заст. секр. — Марія Копельчук, касирка — Марія Фітьковська. Комітет — освітній — добр. Равлюк, Донна Корчак і Анна Горбай. Телефонічний — Мирослава Горбай і Христя Вовчук. Базаровий — М. Хіць, Е. Корчак, Х. Вовчук, Марія Швайківська, С. Островська, М. Копельчук і Анастазія Чесник. Сестриці — С. Слюсар, М. Проник, М. Швайковська, Л. Піць і М. Гаврилюк. Секретарки до оголошень — Анастасія Столярчук і Галина Філєвич. Господині — С. Слюсар, К. Стиба, М. Проник, П. Чернецька, Василина Проник і Анна Капець. Контрольна комісія — Донна Корчак, Мирослава Горбай і Анастасія Столярчук. Членки нашого товариства складають сердечну подяку нашій централі і Пров. Екз. Союзу Українок Канади за обіжники: це улегшує нам працю. Бажаємо нашому проводові якнайкращих успіхів.

Анна Горбай, секр.

ДАВФИН, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулися 28 жовтня 1969 р. в залі Українського Народнього Дому. Наше т-во начислює 48 членок. Збори відкрила голова т-ва пані М. Андрейчук. Молитву перед зборами провів Всеч. о. Е. Стефанюк. Хвилинною мовчанкою вшановано померших членок.

Наш відділ бере участь в широких ділянках церковно-громадського життя, присвячує більш уваги виховній та культурно-освітній праці. Першою точкою на програмі зборів був протокол з минулих річних зборів, що його прочитала пані Юстина Дух; заряд т-ва і референтки комітетів здавали звіт з цілорічної діяльности. Голова відділу пані М. Андрейчук подякував членкам за їх віддану працю, а о. Стефанюкові за поміч.

Впродовж року відбулось 8 місячних зборів і 6 засідань заряду та комітетів. Відділ опікується молодшим СУМК-ом ім. Івана Данильчука, призначує найздібнішого сумківця на літню оселю й нагороджує стипендією в сумі $25.00. Наш відділ належить до Жіночої Ради, а під час їх Ст. Петрік чаю відділ щороку улаштовує свій прибраний українською вишивкою столик, дві членки обслуговують його; наш відділ також звітує з діяльности на їхніх річних зборах.

Для придбання фондів наш відділ займається продажем уживаних речей, приготовленням бенкетів для інших організацій, приготовленням обідів, улаштовуємо весняний бараз, приготовляємо і продаємо вареники та інше.

На зборах, крім нарад над місцевими справами, ми читаємо обіжники з централі. Відділ вислав пожертву на журнал „Промінь". Пані М. Білоус колектувала передплати серед своїх членок і збирала святочні привітання в 1968 р. Святочних привітань до „Променя' на суму $350.00 зібрала в Давфині пані Марія Андрейчук. 35 членок передплачують журнал „Промінь".

Поважну працю виконував відділ в освітній та виховній ділянці серед молоді. Доповідь на освітню тему дав Всеч. о. Е. Стефанюк. Відбулось у нас свято-роковини Лесі Українки та відзначення почесних членок, на якім промовляла голова пров. екзекутиви Союзу Теодора Гаврисишин. Відділ бере участь у спільнім святі Шевченка разом з іншим організаціями. Членки нашого відділу приготовлялись і брали активну участь у ювілею Народного Дому, включаються у працу українського фестивалю у Давфині, співають у хорі та займають різні позиції в комітетах і дирекції фестивалю.

Відділ відкладає певну суму грошей на будову нового Народного Дому у Давфині. Фінансовий звіт: З року 1968 осталось у касі — $2,430.64, приходи в 1969 — $3,258.05, розходи — $2,461.85, в касі осталось $3.226.84. Пожертви — на Церкву св. Юрія у Давфині $600.00, на Народній Дім — $192.00, на журнал „Промінь" — $164.00, на Колегію св. Андрея — $50.00, на Фундацію Наталі Кобринської — $25.00, на різні менші датки разом $200.00.

Заряд т-ва: уступивша голова — Анна Ситник, голова — Марія Андрейчук, 1-ша заст. голови — Текля Шовдра, 2-га заст. голови — Г. Перепелюк, рекордова секр. — Анна Мазур, заст. секретарки — Анна Швець, кореспонд. секр. — Анна Чайковська, касирка — Оля Кізь. Комітети: радіо і преса — Галина Гендерсон, програмовий — М. Білоус, Ю. Дух, Ю. Маранчук, М. Кульбаба, Г. Гендерсон, добр. М. Стефанюк, Г. Перепелюк; членства — Марія Кульбаба; господинь — Ю. Дух, Марія Слижук, А. Підлипна, А. Гавриш, А. Бігун, К. Самець; телефонічний — Ю. Маранчук, А. Буртняк, А. Клапоущак, М. Базай; бібліотеки — А. Підлипна, А. Гавриш; молодший СУМК — Євгенія Ґеник, Р. Грицай, Ю. Маранчук, Ю. Бучей, Оля Кізь; старшого СУМК — Стефанія Сулятицька. Контрольна комісія — Ю. Бучей, М. Симчич і М. Годована. **Анна Мазур,** секр.

ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА
Відділ при Церкві Св. Михаїла

Річні збори відділу відбулися в неділю 14 грудня, 1969 р., в залі під Церквою. Голова добр. Марія Василів відкрила збори і попросила Впреп. о. прот. Василева провести молитву. Хвилиною мовчанки вшановано померщу членку Марію Чорнолеську. Предсідницею зборів вибрано паню Анну Звоздецьку, що обрана на 1970 рік, головою Пров. Екзекутиви Союзу Українок на Альберту, а секретаркоп пані Надію Жмурко. Потім слідували звіти річної праці, що їх здавали членки заряду і голови комітетів.

Діяльність відділу за 1969 рік була слідуюча: Зборів місячних відбулося 10, а три надзвичайних. Влаштовано чотири концерти — Шевченківський, Різдвяний, День Матері і Св. Княгині Ольги. Пікнік для дітей Недільної і Української Школи, Йор-

данська Вечера, Свячене в Томину Неділю, два пущення, чотири похоронні обіди і Візитація Впреосв. Владики Андрея, получена з храмовим святом, і два весільні обіди.

Сім перекусок, а важніші: Під час відвідин нашу церковну громаду, головою Консисторії Впреп. Митратом о. Ф. Керніцьким, головою нашої Провінціяльної Екзекутиви п. Маріею Сулима, головою мистецтва п. Сенів і під час місійних відправ. Також відбулось три випродажі печива й писанок в Симсон Сірс - склепі.

Зимовими вечорами відбулось сім вечорків писання писанок для сумківок, інструкторками були пані: Ліщак і Хомяк. Три вечорі були заплянованні навчанням вишиття, якими займалася пані Ємська. Перед Великодними святами один день був призначений для „печення пасок", щоб обзнайомити молоді жінки й сумківки, а допомагали пані Рипка і добр. Василів. Відбулось два базарі, три забаві разом з церковним братством і ходили членки через чотири вечорі колядувати на Церкву.

Членки з іншими едмонтонськими відділами, брали участь відвідуючи перед різдвяними святами і великодніми, умово-недужих українських пацієнтів у шпиталі Оливер, там приготовляли для них вечерю і наділяли дарунками. Під час Сповіді і Святого Причастя, жіноче товариство приготовило для дітей перекусу в залі під церквою.

Відбувся річний чай, на якому наділено почесною грамотою слідуючих пань: Катерину Ксьонзину, Павліну Мицак, Рахилю Піхота і Анну Ілащук. Запрошена була пані Марія Сулима, голова пров. екзекутиви, яка дала довшу доповідь а Впрепод. отці: Александер Хомяк і Михайло Юрківський з добродійками зложили привіт. В серпні відбувся храмовий з'їзд, а в листопаді провінційний з'їзд складових організацій і на обох були заступлені наші делеґатки. Наше жіноче товариство опікується молодшим СУМК-ом і Недільною Школою та відвідує місцеві шпиталі. В цьому році наш відділ скріпився молодими членками, вписалося десять осіб. Взагалі праця в нашому відділі чимраз успішніше підноситься, а членки стараються віддано працювати та на кожний заклик.

Пожертви: товариство пожертвувало на місцеву Церкву $1,862.00, на журнал „Промінь", $21.50, на організаційний фонд СУК $20.00 і сповнили свій бюджет до централі. Фінансовий стан відділу: З минулого року осталося в касі $763.42, в 1969 році приходу було $2,850.46, а розходу $2,640.35, в касі остало $93.53.

Заряд: Уступивша голова — добр. Марія Василів, Дорін Дмитерко — голова, перша заст. голови — Варвара Панчук, друга заст. голови — Марія Кіця, рекордова секр. — Надія Жмурко, кореспонденційна секр. — Василина Клапій, касирка — Софія Павлюк.

Контрольна комісія: Розалія Коліоська, Марія Сорокан, Марта Костенко; референтка „Променя" — Дора Воронюк; комітет хворих — добр. Марія Василів, Олена Телепенко; Сестрищі до церкви — Франка Тарновець, Олена Михальчук; Базаровий комітет — Анна Звоздецька, Марія Магера, Недільна школа — Софія Павлюк, Василь Танасюк, панна Магера; Українська школа — Анна Звоздецька, Софія Павлюк, Софія Турта.

В. Клаптій, секр.

ПРИНС АЛБЕРТ, САСК.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори Союзу Українок, відділу ім. Княгині Ольги в Принс Альберт, Саск., відбулися 2-го листопада 1969 року, в церковній залі в год. 2-ій по полудні.

Збори відкрила голова відділу пані А. Марусяк, а Всеч. о. М. Олесюк провів молитву. Предсідницею зборів була пані З. Бальон, а секретаркою пані Р. Сопатик. По прочитані протоколу з минулих річних зборів, членкині заряду і голови комітетів здавали звіти. Голова відділу пані А. Марусяк подала звіт з успішної праці за цілий рік, та склала щиру подяку зарядові й членкиням за щиру кооперацію, при цьому підкреслюючи, що організоване жіноцтво своєю працею приносить велику користь своїй церкві, українським організаціям, а переважно молоді, суспільному українському житті.

Діяльність жіночого товариства була досить активна. В протязі року відбулось: 7 місячних зборів, а 3 засідань заряду. Членки видали 3 обіди, 2 вечері. Відбули спільне Свячене, Празник, День Подяки, Святу Вечерю і пущення. Видали одну весільну вечерю, 7 похоронних перекусок та 6 інших перекусок з нагоди інших оказій. Мали 2 випродажі печива та пекли і продавали паски і великодне печиво. Членки брали участь в збірці на „Юнайтед Апіл" фонд, а також жертвували печиво, та ковдру для Червоног Хреста.

Жіноче товариство жертвувало на: Інститут Могили в Саскатуні, місцеву церкву, до парафіяльної резиденції, оплатило частинно перебування 2-х дітей на оселі „Зелений Гай" і дали стипендію найкращому учневі за українську мову у вищій школі. Також жертвували на оселю „Зелений Гай", жертвували для Каменярів при Інституті Могили, та стали членами „Індіян Френдшип Сентер".

Заходом учительок діти влаштували концерт з нагоди Дня Матері та Св. Миколая. Освітний комітет приготовив програму в часть Т. Шевченка. Завдяки шкільному комітетові діти були обдаровані солодощами на свято Св. Миколая. При кінці року улаштовано для дітей прогульку-пикник.

Членки ходили колядувати з членами церковної громади, а також помагали дітям з колядою, та навчали дітей писати писанки. При церкві працює успішно молодеча організація СУМК, під опікою старшої ради, пана М. Ковальського й пані З. Калин. Наш відділ належить до місцевої добродійної організації „Гом Кер", якої завданням є — опіка над старшими, відвідування їх по домах та в старечім домі. Комітет зокрема відвідує хворих по шпиталях та домах і посилає хворим цвіти.

При церкві існує Недільна та Рідна школа. У Недільній школі навчаються поверх 50 дітей, поділені на пять кляс. Їх навчають: п. Д. Добровольський, пані А. Франц, пані А. Сорокан, пані С. Кошлей і пані Н. Мудра. До Рідної школи вчащає 30 дітей, яких навчає Всеч. о. М. Олесюк. Назагал праця в жіночому товаристві була задовільна, за що належиться подяка голові, членам Заряду, комітетам і всім членкиням, які щиро працювали й причинились до успіху товариства.

Фінансовий звіт: З року 1968 залишилось в касі — $782.26, прихід в 1969 р. — $2,987.76, розхід в 1969 — $2,769.91, в касі залишилось — $894.86.

Заряд т-ва на 1970 рік: Голова — А. Марусяк, 1-ша заступниця — О. Поволінська, 2-га заступниця — Д. Дмитрук, рекордова секретарка — Р. Сопатик, заступниця секретарки — А. Франц, кореспонденційна секретарка — А. Романович, касирка — З. Бальон. Контрольна Комісія — О. Лабюк, М. Гринюк і О. Кінар., Культур-

но-освітний Комітет: Ю. Голик, Т. Мантика й Л. Зюбрак. Референтка Червоного Хреста — Д. Панчук. Комітет відвідування хворих: М. Гринюк, О. Кінар. Сестриці: Н. Гринюк, С. Фучко, і М. Настюк. Господині: Голова — Д. Дмитрук. Шкільний комітет: А. Франц, добр. Е. Олесюк, С. Бартко і А. Злипко. Референтка „Променя" — А. Кардаш. Представниця до „Гом Кер" — Л. Остапович.

Розалія Сопатик, секр.

ТУ ГИЛС, АЛБЕРТА
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулись у церковній залі 3-го грудня 1969 р. Предсідницею зборів була пані П. Мулька, секретарювала пані М. Бук. Слідували звіти членок управи. Перша звітувал рекорд. секретарка пані Л. Ґелета. Вона повідомила, що т-во відбуло 10 місячних зборів, вислала делегатку на пров. З'їзд до Едмонтону. Членки приготовили спільну Йорданську Вечерю разом з церковною громадою, приготовили і видали 5 бенкетів, 3 похоронних обіди, обід на храм громади, Весняний чай і продаж домашнього печива. Членки провели збірку на добродійні цілі — недугу рака. Червоний Хрест, обдарували хворих у лікарнях та в домах різдвяними подарунками та зложили візиту з святочними побажаннями отцеві-настоятелеві з родиною.

З освітньої діяльности членки приготовили програму на День Матері, в якій брали участь діти недільної та української школи.

Впродовж року відділ жертвував на такі цілі — місцеву церкву — $670.00. Червоний Хрест — $10.00, прес. фонд „Українського Голосу"— $12.00. оселю „Київський Гай" — $100.00. на українську школу $15.00, на журнал „Промінь" $20.00. Фінансовий звіт дала фін. секр. пані Варварук: з року 1968 осталось — $702.52. приходи в 1969 р. — $2,311.67, розходи — $2.626.00, осталось $388.19.

Звіти з діяльности здавали також різні комітети, а голова т-ва пані Г. Маріянич закінчила своїм звітом. Вона сказла, що минулий рік був діяльний і що т-во може радіти успіхами своєї праці. Вона висловила подяку членкам за гармонійну спільну працю.

В додатку до праці в т-ві наші членки належать до хору, що своїм співом звеличує Богослуження, як також ходять з колядою під час Різдва. Приходи з коляд йдуть на церкву. Ті самі хористи кожного року беруть участь у Різдвяним фестивалі.

Предсідниця подякувала всім членкам заряду за звіти.

Заряд т-ва на 1970 р.: голова — Г. Маріянич, уступивша голова — А. Іфтодей, заступниці — М. Чернівчан, Е. Варварук, О. Хонько, рекорд. секр. — Л. Ґелета, кореї секр. П. Фуштей, фінанс. секр. О. Котович, Контрольна комісія — М. Бук, М. Фіярчук, Т. Шевчук. Референтка журнала „Промінь" — К. Паламарчук, Фундації — М. Чернівчан. Членки нашого т-ва оцінюють працю журнала та бажають його редакції кріпкого здоров'я і многих літ праці в майбутньому.

Л. Ґелета, секр.

ЕЛОВ КРІК, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жін. тов. відбулися 3-го грудня 1969 року, при участи 25 членкинь. Предсідницею зборів була голова пані Маруся Войціхівська. яка відкрила збори молитвою, „Отче Наш". Секретаркою зборів була пані Єва Драпак. Пані Ольга Стельмащук прочитала звіт сестриць. Голова дала звіт цілорічної праці і висловила сердечну подяку заступниці голови пані А. Пасішник за її поміч і всім членкам за їх щиру кооперацію, що так гарно сходилися і спільно працювали. Референтка господарства, пані Анна Дорош і Референтка здоров'я, пані Анна Войціхівська дуже цікаво дещо прочитали і розказали.

Впродовж року членки товариства широ працювали і діяльність була досить активна. В минулім році т-во відбуло: 1 річні збори, 3 місячних зборів і 5 засідань заряду і комітетів. Членки приготовили і видали 3 похоронні перекуски, 2 обіди, обід на храм і 3 вечері. Членки займалися приготуванням страв і прийнять на 5 весіль. Улаштували один раз бінго і успішний випродаж писанок та домашнього печива. Відбули храм на Петра і Павла. Посилали дітей на оселю „Зелений Гай" і помагали їм фінансово. Членки також приготовили пирогову вечерю для дітей на Літній оселі „Зелений Гай" у Вакав, Саск., як також помагали там чистити кімнами. Під час Різдва членки ходили колядувати на місцеву церкву, яку прибирають і удержують там порядок. Попращали дві членки дарунками і брали участь у провінційному з'їзді у Саскатуні. Висилали картки і квіти хворим членкам до шпиталю. На кожних зборах мали маленьку розігравку, яка за рік принесла для т-ва поважну суму грошей.

Товариство жертвувало на місцеву церкву $345.72, а на Народ. Дім $654.19. На Інститут ім. П. Могили $50.00. Також в році 1968 жертвували на Інституту П. Могили $25.00. Як забули включити у звіті. Дітям на оселю „Зелений Гай" $40.00. Товариство передплачує журнал „Промінь" і сповнило свій бюджет до централі Союзу Українок Канади.

Касирка пані Анна Липчук прочитала фінансовий звіт: з року 1968 осталося в касі — $712.46, прихід в 1969 році — $3,032.79, розходи в 1969 році — $1,994.79, в касі осталося $1,750.47.

Заряд т-ва на рік 1970: голова — Маруся Войціхівська, заст. голови — Анна Пасішник, секретарка — Єва Драпак, контрольна комісія — Анна Войціхівська, Докія Кіндрачук і Анастасія Спелей. Референтки: здоров'я — Анна Войціхівська, господарства — Анна Дорош, освіти — Марія Зіп.

Господині до церкви: Ольга Борса, Марія Зіп і А. Борса. Господині до посуду: Зоська Зіп, Анна Олексин і Михайліна Бальон.

Господині до обіду і перекуски: Докія Кіндрачук, Стефка Семенюк, Анна Костюк і Анна Кіндрачук.

Ґардеробщики: Анна Войціхівська і Ольга Стельмащук. Сестриці до церкви: Анна Дорош і Марта Савчук.

Єва Драпак, секретарка.

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ
в Лондоні, Онт.

Річні збори відділу відбулися 18 січня, 1970 р., під головуванням пані О. Кошарної й секр. добр. К. Дебрин.

З прочитаного протоколу й звітів уступаючої голови пані Г. Володченко і членок управи видно поважну працю відділу у всіх ділянках діяльности, з якої відмічуємо слідуюче: Відбуто — 8 засідань, 3 міс. зборів, 3 наради, 2 бенкети, 2 обіди, 2 запусти, Йорданську Вечерю з прийняттям для українського студентства, проводи, осінний базар, розігравку, розпродаж великодного печева, участь у Різдвяній Виставі етнічних груп Лондону та концерті українських колядок по радіопередачі.

Річний прихід відділу: $3,891.00, розхід — $3,617.00, з чого найбільше приділено на потреби громади Пресв. Тройці, а також на Рідну Школу,

„Промінь", квіти для хворих, добродійні цілі.

У культ.-освітній ділянці наше жіноцтво брало активну участь у всіх проявах національного життя й святкуваннях (Листопад, Державности, Т. Шевченка, Героїнь) — у громаді й в співпраці з місц. КУК, тощо; окремо було уряджено свято Л. Українки, Кн. Ольги й 10-ліття „Променя".

Присутні на зборах — о. настоятель М. Дебрин і голова гр. п. Б. Яремченко щиро дякували уступаючій голові пані Г. Володченко й всій управі за їхню активну працю в 1969 р., та привітали нововибрану управу відділу на 1970 р., в склад якої увійшли слідуючі пані: Голова — О. Співак; заст. гол. — Т. Ноженко й Ол. Тищенко, секр. — В. Новицька скарб. — К. Рибка, господ. — О. Винничук, культ.-осв. реф. — добр. К. Дебрин, реф. журналу — С. Степанюк; до КУК — Н. Шульга, сетриці — Е. Блощинська, Г. Лисенко й О. Співак (ст.); ревіз. комісія — С. Степанюк, В. Калюжна й Л. Койляк. Щасти Боже новій управі у праці 1970 р.

К. Дебрин, секр. р. зборів.

СТІНЕН. САСК.
Відділ ім. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулись 19 грудня 1969 року в церковній залі. Збори відкрила голова Марія Корковська молитвою. Предсідницею зборів була Марія Вігнан, секретаркою Василина Стефанко. Голова т-ва Марія Корковська подякувала членкам за гарну кооперацію і побажала, щоб ми і надалі так у згоді працювали. Секретарка Параска Ґурська дала звіт з праці відділу за минулий рік. Членки заряду і комітет звітували із своїх ділянок. Анеля Цуркан — фінансовий звіт, Марія Козменюк від контрольної комісії а Василина Стефанко від господинь.

Впродовж року відбулось 11 місячних зборів, членки т-ва улаштували прийняття для студентів Петра Могили з Саскатуну, які виступали з концертом, приготовили і видали перекуску після поминальної Служби Божої, приготовили програму на День Матері, як також виступали з кількома точками програми у сусідній парафії на День Матері, брали участь у програмі на оселі Тризуб коло Кристал Лейку під час відвідин Всеч. о. Керніцького з Вінніпегу, улаштували привітальне прийняття для Всеч. о. Хруставки, приготовили спільну Різдвяну Святу Вечерю та обмінялись подарунками, приготовили храмовий обід, помагали малювати церкву знадвору. Членки т-ва і шкільні діти ходили колядувати. Комітет провів збірку на Червоний Хрест. Членки т-ва виконували іншу біжучу працю для церкви в громаді та для округа.

Фінансовий звіт: з 1968 року осталось в касі $413.21, приходи в 1969 р. — $666.27, розходи — $297.26, осталось — $782.22.

Заряд т-ва на 190 рік: Голова — Марія Корковська, заст. голови — Адонія Козменюк, секретарка — Марія Н. Козменюк, заст. секр. Ґіня Гайдамаха, фінанс. секретарка — Анелька Цуркан. Контрольна Комісія — Марія Вігнан, Марія В. Козменюк, Антонія Корпан. Господині — Орися Лозінська, Франя Гунько, Василина Стефанко, Оксана Цуркан, Адонія Козменюк. Сестриці — Анна Дорошук, Ксаня Ґоргіця, Катерина Метран. Добродійний Комітет — Марія В. Козменюк, Анеля Цуркан. Референтка журнала „Промінь" — Докія Гунко.

Параска Ґурська, секр.

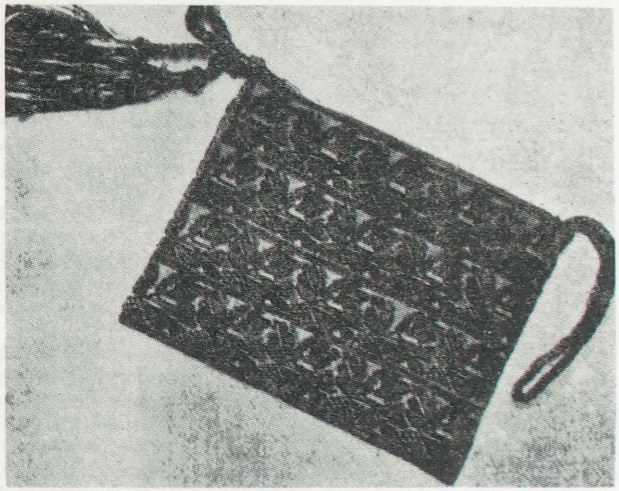

УКРАЇНСЬКА ВИШИВКА

Елегантка торбинка до літних суконок. Хрестиковий взір, оснований на рослинних мотивах, який повторюється чотири рази. Взір взятий з вуставки жіночої сорочки з Коломийщини. Цей взір дається також примінити до модерного одягу.

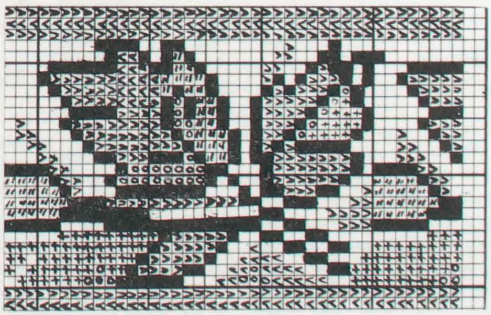

НИТКИ DMC КРАСКИ:
■ — брунатна — 902
< — рожева — 602
\+ — синя — 796
o — жовта —
> — фіолетова — 550 - 1 - 2
" — зелена — 904

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

ЛИСТКУЮЧИЙ СТРУДЕЛЬ В ФОРМІ

2 горнятка муки
¼ ложечки соли
1 яйце
¾ горнятка літеплої води (приблизно).

З повищих складників замісити тісто як на вареники і добре вимісити на стільниці. Тісто на струдель треба довго місити, щоб виробити в ньому потрібну еластичність до розтягування. Розкраяти тісто на половину, лишити на стільниці і накрити добре нагрітою мискою. Дозволити відлежатися пів години. Коли миска охолоне, зняти і накрити другою нагрітою мискою.

У міжчасі приготовити начинку і форми. Вимастити маслом дві скляні форми, найкраще квадратові.

1 начинка:

¼ горнятка масла
½ горнятка тертої булки
1 горнятко дрібно посічених волоських горіхів
2 ложки цукру.

Зарумянити в маслі булку. Горіхи спражити в печі на легко рум'яно і посікти. Мішати разом всі складники.

2 начинка:

4 яблука
1 горнятко посіченого ананасу (крашд пайнепл)
½ горнятка цукру (або більше)
½ горнятка тертої булки
¼ горнятка масла
1 ложечка цинамону

Обібрати яблука і покраяти дуже дрібно. Ананас відціджити з соку майже на сухо. Змішати овочі разом, додати горіхи цукор, терту булку зарумянену в маслі і цинамон.

Покласти на стіл тарілку, перевернену дном вгору (або ще краще велику подушку), накрити чистою скатертю і посипати легко мукою. Розтягати тісто руками, вмоченими в муку; розтягати від середини до країв; покласти розтягнене тісто на застелену скатерть і далі розтягати від середини до країв дуже тонко, уважаючи при тім, щоб тіста не порвати. Розтягнене тісто має бути таке тонке як папір. Дозволити тістові просохнути. Грубі берегти тіста, що не далися розтягнути, відтяти ножицями. Цього роду струдель не звивається, тому тісто може бути навіть цілком сухе. Потяти тісто ножичками на листки величини форми. Якщо тісто сухе і не дається тяти, то можна відломити, вживаючи теж дрібні відламки. Дати до форми один листок тіста, посмарувати топленим маслом, на верх дати другий листок і знову посмарувати маслом, відтак третій. За кожним смарувати маслом, бо саме це дасть листкуючий струдель. На третій листок дати трохи першої начинки. На четвертий листок (теж посмарований маслом) дати трохи другої начинки. І так поступати, даючи одну начинку, а на наступний листок другу. На самім верху дати тільки другу начинку, відтак листок тіста (смаруючи кожний листок маслом), знову посипати першою начинкою дуже трошки і на верх дати останній листок. Якщо листки тіста дуже висохлі і кришаться, то це нічого не шкодить. Скропити верх добре маслом.

Наповнені форми пекти в мірно огрітій печі (350 ст. Ф.) 30 до 40 хвилин, або аж струдель легко зарумяниться. Прохолодити, тоді покраяти на квадрати або скісні кусочки подавати теплий.

Це є відмінний струдель від завизаного, дещо сухіший, листкуючий і принадніший виглядом. А що важніше, його легше робити. У кого є морозільня, то можна спекти струдель вчасно перед святами, вихолодити і заморозити до свят. Цей припис записано в досвідченої старокраєвої господині з Сокальщини, тільки замінено в приписі родзинки на ананас. Хто бажає, може дати родзинки або цукрові черешні.

Записано в **Е. Вавринюк,**
Едмонтон, Альберта.

Яєшниця з сиром

1 ложка масла
2 яйця
2 ложки молока
¼ ложечки солі
перець
2 ложки тертого, жовтого сира.

Дати ложку масла до ринки; розтопити масло і добре розігріти ринку.

Убити яйця вбивачем, щоб розмішати білки з жовтками на одностайну масу. Додати молоко, сіль і дрібку перцю і ще раз разом убити. Вилляти яйця в гарячу ринку з маслом. Смажити на вільнім вогні. Коли яєшниця підсмажується зі споду і боків, підрушити її легко гнучким ножем або лопаточкою, схилити ринку, щоб верхня рідина виллялася на спід. Так поступати, аж верх стане сухий. Коли яєшниця з верху вже густа і стята в одну масу, посипати тертим сиром. Спід яєшниці має бути підпечений на легкорумяно. Вкінці загорнути лопаточкою одну половину яєшниці на другу. Виложити на загріту тарілку і сейчас подавати на стіл.

БУКОВИНСЬКА КУКУРУДЗЯНА НАЧИНКА

1 мала цибуля, посічена
½ горнятка масла або маргарини
1 горнятко кукурудзяної муки
½ ложечки соли
2 горнятка зимного молока
2 яйця

Усмажити цибулю з маслом або маргариною на легко рум'яно; додати кукурудзяну муку і сіль і разом все смажити на вільнім вогні, мішаючи ввесь час. Додати зимне молоко, розправити і як починає гуснути, долити гаряче пражене молоко. Вариги на вільнім вогні 10 хвилин, мішаючи ввесь час. Відставити набік. Вбити яйця і домішати до маси. Виложити у вимащену ринку і пекти в мірній печі (350 ступенів) 1½ до 2 годині. Цей припис вистарчає на шість осіб.

Д. Загайко, Тідор, Саск.

ОСВІЖУЮЧІ НАПОЇ

Фруктовий чай. Поріжте скибочками фрукти (яблука, груші, цитрину, помаранчі тощо), додайте ягід (суниці, чорну смородину, малину), засипте все цукром і хай постоїть 30-35 хв. Залийте не дуже міцним гарячим чаєм, закрийте посуд кришкою і закутайте, щоб напій настоявся. За годину його можна подавати до столу — теплим чи охолодженим.

ПОПРАВКИ

В огляді діяльности відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні, який поміщений в ч. 2 з лютого 1970, на стор. 27, пятий рядок першої колонки треба читати: „...членкині Товариства **в 1937** році рішили прилучитися до місцевої Української Греко-Православної Церкви в Саскатуні..." (Через помилку було подано 1967 р.).

— — — —

У Звіті відділу ім. Л. Українки в Брентфорді, Онт., який надруковано в ч. 4 з квітня ц. р. на ст. 28, у виказі членок заряду пропущено імя референтки журнала „Промінь" — пані А. Пережак. **Редакція.**

ПАМ'ЯТІ НАЙДОРОЖЧИХ

В дев'яту річницю смерти нашої дорогої і незабутньої Мами, бл. п. Марії Фербей складають нев'янучі вінки в її світлу пам'ять по 5.00 дол. — Леся Івасюк, Наталка Мельничук і Мирослава Фербей — разом 15.00 дол. на журнал „Промінь".

Едмонтон, Алта.

— — —

В пам'ять моїх найдорожчих: мого мужа бл. п. Семена Щербія, сина Петра, сестри Параскевії Щербій і брата Михаїла Гриника, які відійшли у вічність, складаю 5.00 долярів на журнал „Промінь".

Вікторія Щербій, Мелфорт, Саск.

— — —

На нев'янучий вінок в роковини мого дорогого мужа бл. п. Василя Саламандика, складаю в його світлу пам'ять на прес. фонд журнала „Промінь" — 5.00 долярів.

Параня Саламандик, Едмонтон.

— — —

Нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. Василя Литвина з Вінніпегосіс, Ман., батька нашої голови, пані Марії Пресуньки, складаємо 10.00 дол. на журнал „Промінь".

За відділ Доньки України у Тандер Бей, Онт.

— — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу світлої пам'яті редактора „Нових Днів" Петра Кузьмовича Чечета-Волиняка, складаємо 5.00, дол. на журнал „Промінь". Хай земля канадійська йому буде легкою.

Варвара Кузменко і родина, Торонто.

— — —

На нев'янучий вінок в пам'ять довголітньої і заслуженої членки жін. т-ва ім. кн. Ольги у Вернон, бл. п. Калини Винничук, яка упокоїлася 11 січня 1970 року, складаю в її світлу пам'ять 5.00 дол. на журнал „Промінь".

Анна Малиш, Вернон, Б. К.

— — —

Дорогій, незабутній нашій доні, бл. п. Орисі Кудрик, яка упокоїлася 1965 року складаємо нев'янчий вінок в її світлу пам'ять 10.00 дол. на журнал „Промінь".

Григорій і Текля Кудрики, Ватсон, Саск.

— — —

В пам'ять нашого дорогого мужа і батька, світлої пам'яті Прот. о. Теодора Кисілюка, який упокоївся 18 січня 1969 року, складаємо нев'янучий вінок — пожертву 15.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина добр. Марія Кисілюк і дочки — добр. Лідія Боднарчук та Галя Слюзар, Кукавил, Онт.

— — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Юлії Масцюх, яка упокоїлася 4 березня ц. р. залучую $10.00 на пресовий фонд „Променя". Покійна, за цілий час свого побуту в Етелберт була доброю членкою Жіночого Товариства. Вічна їй пам'ять!

Анастасія Григорчук, Етелберт, Ман.

— — — — —

На нев'янучий вінок в четверту річницю смерти мого дорогого мужа і батька, бл. п. Степана Ригорчука, який упокоївся 10 квітня 1966 року в Глеслин, Саск., в Його пам'ять складаю $5.00 на прес. фонд „Променя".

Наталя Ригорчук, Глеслин, Саск.

— — — — —

В десяту річницю смерти мого дорогого мужа бл. п. Евгена Мартинюка складаю в його пам'ять 10 дол. на прес. фонд журнала „Промінь".

Мінодора Мартинюк, Торонто.

В одинадцяту річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Йосипа Ременди, який упокоївся 4 травня 1959 року, в його світлу пам'ять складаю на нев'янучий вінок $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Маргарита Ременда і родина.

— — — — —

У п'яту річницю смерти нашої дорогої, ніколи незабутньої мами, дружини і баби, бл. п. Євдокії Буряник, яка відійшла від нас у вічність 16 квітня, 1965 року, складаємо нев'янучий вінок в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Дочка — Марія Березюк, Айтуна, Саск.

— — — — —

В другу річницю смерти моєї дорогої Мами, бл. п. Аделі Савчук, складаю нев'янучий вінок - пожертву в її світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Сесилія Хриптул, Реджайна.

— — — — —

У п'яту річницю смерти моїх любих дітей, бл. п. Марії, дочки і бл. п. Юліяна, зятя Буряків, які в однім тижні одно за одним відійшли з цього світу — Юлія 18, Марія 24 травня 1965 року у Вінніпезі. Живі вони у моїм серці та поминаю їх у моїх молитвах. Складаю в їх світлу пам'ять нев'янучий вінок — $5.00 на журнал „Промінь".

Мати Тетяна Тучак, Торонто.

— — — — —

Світлої пам'яті мого дорогого сина Ореста Москалика, який в часі воєнної хуртовини 1944 року в Україні, в м. травні пропав без відомости, складаю в його пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Мати Анна Москалик, Вінніпег.

— — — — —

В одинадцяту річницю смерти мого незабутнього мужа, бл. п. Данила Юркова, складаю нев'янучий вінок в його світлу пам'ять $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Юрків, Мікадо, Саск.

— — — — —

У п'яту річницю трагічної смерти, дорогого нам і ніколи незабутнього юного Мирона Вацика з Форт Вільяму, Онт., кладемо нев'янучий вінок у його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Родина Дутчаків, Ошава.

— — — — —

З приводу смерти нашої членки блаж. пам'яти С. Бережанської, відділ Союзу Українок Канади при Катедрі св. Івана в Едмонтоні висловлює співчуття родині Покійної, разом з тим складаємо на нев'янучий вінок $10.00 на журнал „Промінь".

За відділ Наталка Мельничук, кор. секр.

— — — — —

На нев'янучий вінок на свіжу могилу в пам'ять мого дорогого мужа бл. п. Олекси Гояна, який відійшов з цього світу на 31-го березня 190 р. в Норт Бетелфорд, складаю на прес. фонд журнала „Промінь" $10.00.

Дружина Василина Гоян,
Норт Бетелфорд.

— — — — —

На свіжу могилу мого дорогого батька, бл. п. Олекси Гояна, який упокоївся 31 березня в Норт Бетелфорд, складаю на нев'янучий вінок в його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Гарбус, Саскатун.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Теодора Олесюка складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дарія Бродгед, Гамільтон.

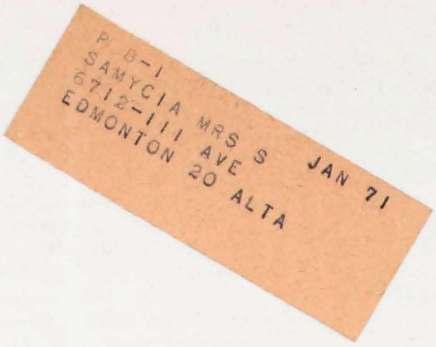

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Пані А. Гуменна — Едмонтон 1
Пані Анна Горбай — Роблин, Ман. 1
Пані Марія Пелепяк — Гамільтон 2
Пані В. Хрущ — Атабаска, Алта. 1
Пані П. Оробко — Бруксбі, Саск. 1
Пані Марія Березюк — Айтуна, Саск. 1
Пані Ольга Завісляк — Вінніпег 1
Пані М. Середюк — Реджайна 1
Пані Т. Бурда — Фінікс, Аризона 1
Пані Ксеня Ханасик — Мирнам, Алта. 1
Пані Марія Купровська — Шіго, Саск. 1
Пані М. Материн — Торонто 1
Пані Анна Стусик — Канора, Саск. 1
Пані Анна Дутчак — Ошава, Онт. 1
Н. Н., Лашін, Кве. 2

— — — — —

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Едмонтон — Відділ при Катедрі св. Івана з нагоди свята Лесі Українки й „Променя", С. Пауш переслала на пресовий фонд $63.00
Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Л. Крипакевич на передплати $60.00; секр. А. Ковалик на прес. фонд 40.00
Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич. На передплати $60.00; кор. секр. К. Гузик переслала на прес. фонд 35.00
Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Пелепяк на передплати в м. березні й квіти $80.00; також з нагоди свята Л. Українки на пресовий фонд 30.00
Порт Бетлфорд — Відділ ім. О. Пчілки, реф. М. Гарасимів на пердплати $35.00; за свята Героїнь на прес. фонд 30.00
Глеслин, Саск. — Із збірки на похорні бл. п. Марії Корпач о. С. Зузак переслав на прес. фонд 20.00
Мус Джа, Саск. — Жіноче Товариство ім. Св. Ольги, секр. Д. Чибиряк переслала на прес. фонд 20.00
Чиливек, Б. К. — Відділ ім. О. Кобилянської, секр. М. Савицька раніше переслала на прес. фонд 14.20
Реджайна — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин. На передплати $15.00, секр. Марія Корпан зі свята Л. Українки на пресовий фонд 8.55

— — — — —

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані Стефанія Пауш — Едмонтон $10.00
Пані Д. Ленко — Канора, Саск 10.00
Пані Ф. Новосад — Роблин, Ман. 10.00
Пані Марія Хоптяк — Неварк, Н. Дж. 5.00
Пані Е. Д. Панчук — Мелфорт, Саск. 5.00
Пані М. Савіцька — Сардис, Б. К. 5.00
Пані Марія Купровська — Шіго, Саск. 5.00
Пані А. Перепелюк — Давфин, Ман. 5.00
Пані Софія Грицан — Струан, Саск. 5.00
Пані Л. Козар — Етелберт, Ман. 3.00

По **$2.00** — Д. Міхоцька — Вінніпег; А. Гуменна — Едмонтон; Анна Євчук — Дависвю, Онт.; А. Тимочко, С. Семенців — Ошава, Онт.; М. Трач, П. Гарасимів, М. Гургула — Виндзор, Онт.; Н. Ковалишин — Пойнт Едвард, Онт.; Іван Макух — Драйден, Онт.

По **$1.00** — В. Данкович, М. Поліха — Торонто; Ф. Коваль — Милк Ривер, Алта.; А. Кобринович — Н. Сирі, Б. К.; М. Школяр, А. Крамар — Едмонтон; С. Хомик — Монтреал; А. Клапоущак — Давфин.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІННА ПРАЦЯ ПРОФ. Д-Р Н. ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО

„ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ"

Цікава змістом, цінна історичним минулим, в якім насвітлено найбільш видатні постаті українських жінок дала нам авторка працю, а зокрема в 1000-ліття смерти Великої Української Княгині Ольги, якій присвячено поважну частину в розділі княжок доби. Головні розділи книжки:

Жінки княжої доби
Українські жінки Литовсько-Польської доби
Жінки доби Гетьманщини
Українські жінки XIX—XX ст.

Книжка дуже гарно видана, на дорогім папері, багато ілюстрована в мистецькій полотняній оправі. Стор. 160. **Ціна .. $6.00**

Замовляти в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
620 Spadina Ave., Toronto 4, Ont.